

Budget och verksamhetsplan 2023- 2025 (efter beslut kommunfullmäktige §113 2022-12-12)

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Vissa förtydliganden av budgetdokumentet	3
Om budgeten	6
Kommunfakta.....	8
Resultaträkning.....	10
Inledning	11
Kassaflöde	19
Övrig information	20
Driftbudget	22
Budgetposter	23
Koncernövergripande verksamhetsmål.....	40
Styrkort	40
Kommunstyrelsen	43
VA-verksamheten	46
Socialnämnden	48
Barn- och Utbildningsnämnden.....	54
Miljö- och Byggnämnden	56
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	60
Alfta Industricenter AB	64
Helsinges Net Ovanåker AB	67
Helsinges Vatten AB.....	70
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB.....	72

Vissa förtydliganden av budgetdokumentet

-Budget som rör nämnderna och övriga budgetposter framgår under rubriken budgetposter. Där går även att följa vad som är förändrat sedan tidigare beslut.

-Kommunens finansiella mål framgår under rubriken finansiella mål

-Borgensavgift för 2023 framgår under rubriken finansiella intäkter och kostnader (underrubrik till budgetposter)

-Antagande om befolkning framgår under rubriken befolkning

-Koncernmål framgår under rubriken styrkort och nämnds- och bolagsmål framgår under respektive nämnd och helägt bolag.

Följande förändringar är inlagda i budgeten sedan planeringsförutsättningarna 2023-2025 antogs av kommunfullmäktige §28 2022-05-02

-Nämndernas ramar är utökade med effekterna av löneöversyn 2022 -10,5 mnkr

-Nämndernas ramar är utökade med effekterna av ett förändrat PO från 38% till 40% till följd av nytt pensionsavtal -7,5 mnkr

-Nämndernas ramar är justerade så att de motsvarar effekterna av ny kapitaltjänstberäkning för 2023. Det innebär att effekterna av tillkommande investeringsbeslut för 2022-2023 har tagits med. -5,1 mnkr

-Nämndernas ramar har minskats med en budgetpost som motsvarar deras respektive leasingkostnader för 2022. +2,2 mnkr

-Nämndernas ramar har utökats med de kostnadsökningar som inte var kända på våren. -3,2 mnkr

-Nämndernas ramar har utökats för Utökning förskola (barn- och utbildningsnämnden) samt Edsbyns ridklubb (kommunstyrelsen) -1,0 mnkr

-Nämndernas ramar har justerats med nya internhyror. 0 mnkr

-Kommunstyrelsens ram utökas med 0,45 mnkr för inrättande av kultur och fritidsnämnd samt samhällsbyggnadsnämnd. Budgeten ska fördelas mellan kommunstyrelsen och de två nya nämnderna. Budgeten läggs i sin helhet på kommunstyrelsen. Uppdelning av budget mellan nämnderna kommer ske då det är utrett vilka budgeterar som gäller för respektive nämnd.

-Kommunstyrelsens ram utökas med 20 tkr årligen från och med 2023 till och med 2025 för arbetet med jämställdhetsintegrering. Avsatta medel ska användas till att ta fram verktyg och metoder för att möjliggöra införandet av könsuppdelad talarstatistik i kommunfullmäktige, senast januari 2024. Därefter ska könsuppdelad talarstatistik (inklusive talartider) användas under en 1-årsperiod och avslutas med analys och en samlad utvärdering samt en presentation för kommunstyrelsen.

-Socialnämndens ram utökas med 20 tkr år 2023 för att utreda möjligheten att inrätta Trygg hemgång inom

omsorgen i Ovanåkers kommun. Utredningen ska starta under 2023 och ska presenteras för kommunstyrelsen innan årets slut.

-Barn och utbildningsnämnden ska från och med 2023 till och med 2025 satsa 100 tkr årligen på fritidshem. Finansiering sker genom statsbidrag, riktade insatser inom området psykisk hälsa. Avsatta medel ska användas till fortbildning av personal och pedagoger inom skolornas fritidshemsverksamhet för att stärka det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa och utanförskap. Detta kan göras i samverkan med skolenheternas elevhälsoteam.

-Budgetposten Kostnadsökningar har justerats så att budgeten som finns bygger på effekt av senast kända löneantaganden och antagande för uppräknig av politikerarvoden samt en utökning för att hantera eventuellt tillkommande kostnadsökningar till följd av inflation. Att budgeten är lägre än tidigare beror på att utfördelning för att hantera löneökningar 2022 och nytt PO har gjorts till nämnderna. +13,9 mnkr 2023, +4,6 mnkr 2024 och +1,5 mnkr 2025

-Pensionskostnader har justerats så att de överensstämmer med senaste prognos från KPA: -3,7 mnkr 2023, -4,7 mnkr 2024 och +3,5 mnkr 2025

-Kapitalkostnader har justerats så att de stämmer med 2023 års budgeterade kostnader (ny beräkning har gjorts av ekonomiavdelningen): +3,4 mnkr 2023, 4,0 mnkr 2024 och +4,7 mnkr 2025

-Avskrivningar har justerats så att de stämmer med 2023 års budgeterade kostnader (ny beräkning har gjorts av ekonomiavdelningen): -0,8 mnkr 2023, -3,3 mnkr 2024 och -4,2 mnkr 2025

-Skatteintäkter, Fastighetsavgift, Kostnadsutjämning och Kostnadsutjämning LSS har justerats så att de stämmer med skatteunderlagsprognosen från SKR från 25 augusti 2022: +17,6 mnkr 2023, +24,5 mnkr 2024 och +31,7 mnkr 2025

-Finansiella kostnader och intäkter är justerad. Hänsyn är tagen till senaste prognos från KPA och en ny beräkning av räntekostnader har gjorts: -6,1 mnkr 2023, -5,9 mnkr 2024 och -3,2 mnkr 2025

	2 023	2 024	2 025
Resultat (enligt beslut ks §28 2022-05-02)	4	7,8	12,5
Kostnadsökningar			
Nämndernas ramar löneöversyn 2022	-10,5	-10,5	-10,5
Nämnderna justering PO från 38%-40%	-7,5	-7,5	-7,5
Budget kostnadsökningar	14,1	4,8	1,7
Budget kostnadsökningar (politikerarvoden)	-0,2	-0,2	-0,2
Netto kostnadsökningar	-4,1	-13,4	-16,5
Kapitaltjänst			
Nämndernas ramar ny kapitaltjänstberäkning	-5,1	-5,1	-5,1
Nämndernas ramar borttag leasing	2,2	2,2	2,2
Kapitalkostnader (centralt)	3,4	4	4,7
Avskrivningar	-0,8	-3,3	-4,2
Netto kapitaltjänst	-0,3	-2,2	-2,4
Nämndernas ramar kostnadsökningar ej kända på våren			
Nämndernas ramar äskanden ej kända på våren	-1,0	-1,0	-1,0
Nämndernas ramar: Inrättande nya nämnder (utökning av politikerarvoden), utredning trygg hemgång och jämställdhetsintegrering	-0,5	-0,5	-0,5
Pensionskostnader	-3,7	-4,7	3,5
Skatter och generella statsbidrag	17,6	24,5	31,7
Finansiella kostnader och intäkter	-6,1	-5,9	-3,2
Justeringspost	-0,2	-0,1	-0,2
Resultat efter justeringar ovan (med i budget)	2,5	1,3	20,7

Om budgeten

Ovanåkers kommun beslutar varje år en budget för nästkommande år och de därpå följande två åren. Budgeten är en plan för kommunens ekonomi och verksamhet. Fokus i dokumentet ligger på nästkommande år, 2023, men dokumentet innehåller också en övergripande plan för kommunens förutsättningar för de därpå följande två åren, 2024 och 2025.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om fördelning av de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige har då att ta ställning till vilka intäkter som kommunen förväntas få och till vilka verksamhetsområden (nämnder) dessa medel ska gå. När väl ramarna har beslutats är det nämnderna som ska bestämma över vilken verksamhet som ska bedrivas. Nämnderna måste då ställa de ekonomiska förutsättningarna i relation till verksamhetsmässiga mål. För att uppnå balansen mellan ekonomi och verksamhet använder Ovanåkers kommun sig av styrkort.

Ovanåkers kommun är också helägare eller delägare i ett antal bolag. I budgetdokumentet ges en presentation av respektive bolags verksamhet och budgeterat resultat för nästkommande år.

Kommunallagen (2017:725) 11 kap 5 § föreskriver att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

I kommunallagen 11 kap 6 § står att budgeten också ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Budgetprocessen

-Budgetarbetet börjar med att respektive nämnd beslutar om vilka kostnadsökningar och äskanden som är aktuella inför budgetperioden. (februari/mars året innan första budgetår)

-Kommunfullmäktige fastställer ekonomiska ramar för respektive budgetpost och finansiella mål för budgetåret och planeringsperioden. Kommunfullmäktige tar då ställning till de kostnadsökningar och äskanden som respektive nämnd begärt och ställer detta i relation till senaste skatteunderlagsprognos och finansiella mål. (april/maj året innan första budgetår).

-Nästa del är att nämnderna tar beslut om vilken verksamhet som ska bedrivas inom given budgetram och vilka verksamhetsmål som är viktiga. Nämndens beslut innefattar även åtgärder som ska genomföras för att nå beslutad ram. Åtgärderna beskrivs i särskilt dokument. (augusti året innan första budgetår)

-Kommunfullmäktige beslutar om budget och verksamhetsmål. Kommunfullmäktige tar del av de presentationer av verksamhet som respektive nämnd och helägda kommunala bolag beslutat om. Kommunfullmäktige tar också del av de åtgärder som föreslås av respektive nämnd. Kommunfullmäktige tar del av senaste skatteunderlagsprognos och prognoser för övriga budgetposter. (november/december året

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

innan första budgetår)

Kommunfakta

Allmän fakta

Huvudorter	Edsbyn och Alfa
Antal invånare	11 711 (31/12-2021)
Landskap	Hälsingland
Län	Gävleborg

Politisk ledning

Parti	Mandat
Arbetarepartiet-Socialdemokraterna	10 (12)
Centerpartiet	7 (10)
Sverigedemokraterna	6 (4)
Kristdemokraterna	6 (4)
Moderaterna	4 (3)
Vänsterpartiet	1 (1)
Liberalerna	1 (1)

Befolkning

Invånarantalet 2022 och 2023 antas till 11711 (samma som 2021) och för 2024 antas att befolkningen minskar med 50 personer så att invånarantalet då blir 11661.

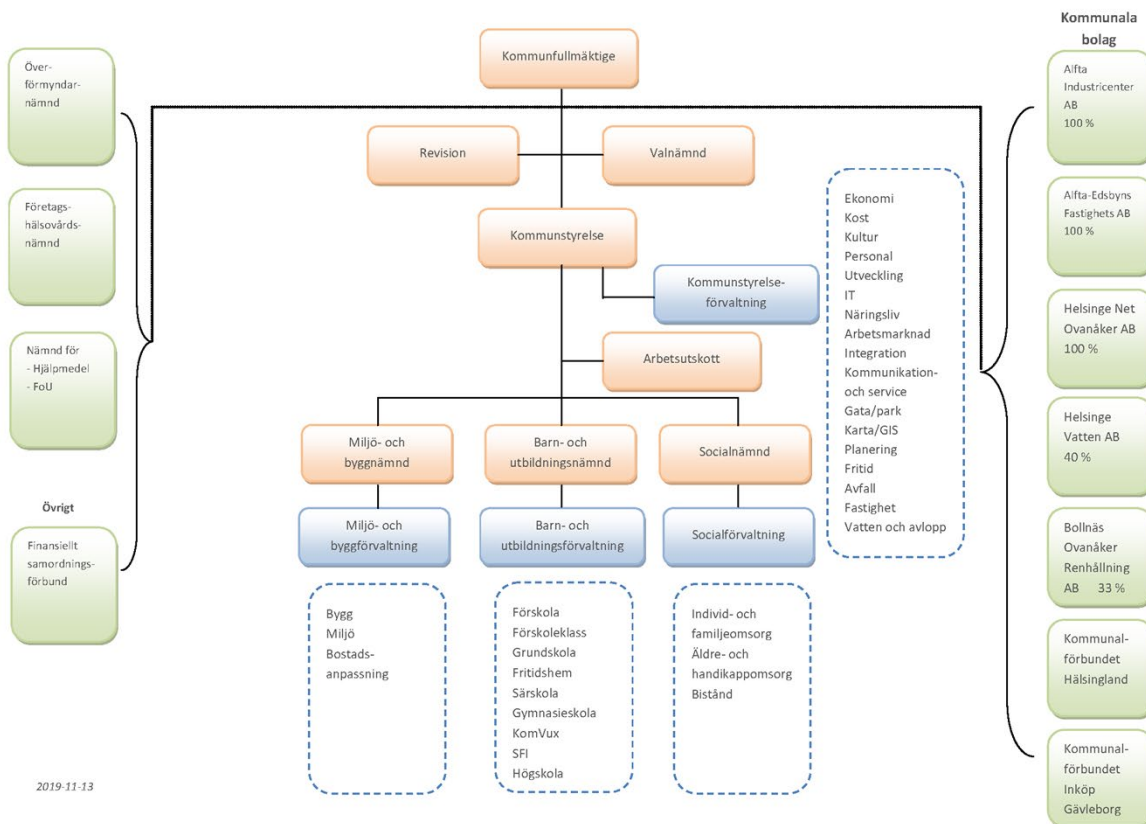
För Ovanåkers kommun innebär varje invånare ungefär 60 tkr i skatteintäkter och generella bidrag.

Organisation

Resultaträkning

	2023	2024	2025
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>			
Verksamhetens intäkter	140 000	135 000	130 000
Verksamhetens kostnader	-899 460	-927 715	-935 291
Avskrivningar	-48 470	-51 194	-51 033
Summa Verksamhetens nettokostnader	-807 930	-843 909	-856 324
<i>Finansiella poster</i>			
Skatteintäkter	546 039	568 664	590 239
Generella statsbidrag och utjämning	272 505	284 715	293 405
Verksamhetens resultat	10 614	9 470	27 320
<i>Finansiella intäkter</i>			
Finansiella intäkter	2 100	2 100	2 100
<i>Finansiella kostnader</i>			
Finansiella kostnader	-10 184	-10 270	-8 744
Resultat efter finansiella poster	2 530	1 300	20 676
ÅRETS RESULTAT	2 530	1 300	20 676

Inledning

Resultat

Ovanåkers kommun budgeterar 2023 ett resultat på 2,5 mnkr. 2024 är det budgeterade resultatet 1,3 mnkr och 2025 är det budgeterade resultatet 20,7 mnkr.

Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på den skatteunderlagsprognos som Sveriges kommuner och regioner (SKR) presenterade 25 augusti 2022. Sveriges kommuner och regioner, SKR, gör vid ett antal tillfällen under ett år skatteunderlagsprognoser. Tillsammans med prognoserna presenteras cirkulär och/eller ekonomirapporter där förbundets syn på faktorer som är avgörande för skatteunderlagets utveckling beskrivs. Skattunderlagsprognosen används för att avgöra kommunens ekonomiska förutsättningar. Skattunderlagsprognosen har kompletterats med en egen befolkningsprognos.

Befolkningen har antagits till 11 711 år 2023, 11 711 år 2024 och 11 661 år 2025. Av tabellen nedan framgår hur befolkningen är fördelad utifrån åldersintervall som är relevanta för den kommunala verksamheten. Befolkningsprognosen utgår från den befolkningsframskrivning som SCB publicerade 2022-05-25. SCB prognosen har använts för fördelningen på åldersintervall nedan. När det gäller totalbefolkningen har invånarantalet justerats upp något jämfört med SCB prognosen.

Antal invånare den 1.1	2022	2023	2024	2025
Totalt	11 711	11 711	11 711	11 661
1 -5 år	660	650	660	636
6 -12 år	906	921	918	933
6 år	118	140	114	146
7 -15 år	1 180	1 175	1 186	1 182
16 -18 år	353	376	394	390
65 -79 år	2 411	2 408	2 377	2 341
80 -89 år	707	740	770	833
90 -	153	154	154	155

Balanskravsresultat

Ovanåkers kommun budgeterar 2023 ett balanskravsresultat på 2,5 mnkr. 2024 är det budgeterade balanskravsresultatet 1,3 mnkr och 2025 20,7 mnkr.

I Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap § 10 beskrivs begreppet balanskravsutredning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat: (1)

realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (2) realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (3) orealiserade vinster och förluster i värdepapper och (4) återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

I kommunallagen 11 kap § 12 står att om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. *Lag (2018:600)*.

Kommunallagen 11 kap § 13 föreskriver att fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Resultatutjämningsreserv

Ovanåkers kommun hade 2021-12-31 en resultatutjämningsreserv som uppgick till ca 27,7 mnkr.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv fastställdes av kommunfullmäktige § 37 2019-05-13. Vad gäller användandet av resultatutjämningsreserv står följande:

"Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av kommunens budgetdokument. I samband med årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel."

SKR har in cirkulär 22:28, från 25 augusti 2022 skrivit följande.

"Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2023 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat."

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024	2025
Snitt 10 år	4,0	4,2	4,3	4,3	4,4
Årlig ökning	5,6	5,4	3,7	4,4	4,5
Differens	1,6	1,2	-0,6	0,1	0,1

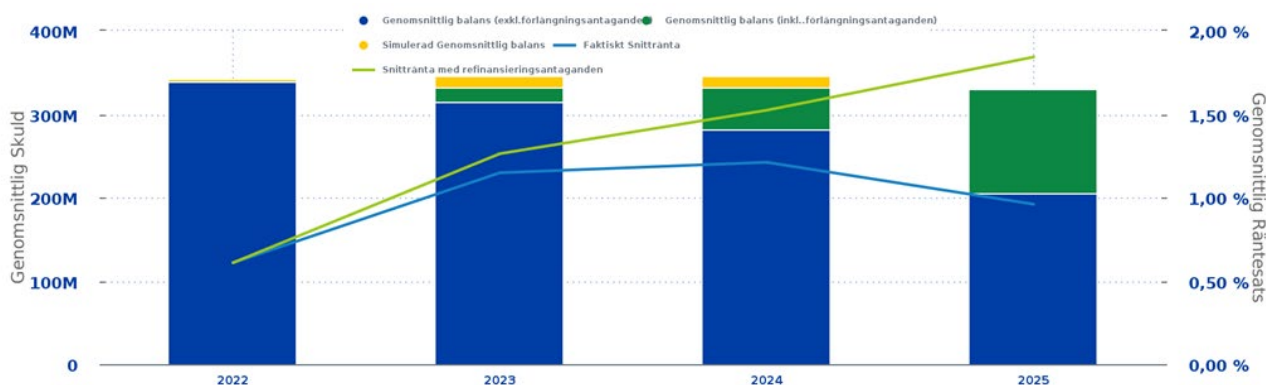
Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Lån

Kommunens upplåning bedöms vara 360 mnkr vid årets ingång och med en amortering på 10 mnkr så kommer låneskulden i slutet på 2023 att vara 350 mnkr. Utifrån budgetförutsättningarna för perioden 2023-2025 och beslutad investeringsplan så behövs det ingen ytterligare upplåning under perioden, däremot kan ytterligare en amortering på 10 mnkr genomföras under 2024 och 40 mnkr i under 2025. Kommunens låneskuld blir alltså 350 mnkr 2023, 340 mnkr 2024 och 300 mnkr 2025 (i bilden nedan visas snittlåneskulden för respektive år).

När Kommuninvest presenterade sin rapport över kommunsektorns skuldförvaltning för första halvåret 2022 konstaterade man att räntorna i kommunsektorn stiger snabbt. "– Vi rör oss nu i snabb takt in i en ny räntemiljö. Från andra kvartalet 2021 till andra kvartalet 2022 ökade den genomsnittliga ränta, inklusive derivat, som kommunsektorn betalar för nya affärer från 0,23 % till 1,18 %."

I den senaste simuleringen av framtida räntekostnader för Ovanåkers kommun ser vi en kraftig ökning av räntekostnaderna i planeringsperioden. Antagandet för räntekostnaderna för Ovanåkers kommun för perioden 2023-2025 bygger på aktuella låneskuld, 340 mnkr, och att det sker en nyupplåning med 20 mnkr i slutet på 2022 samt att amorteringar sker enligt ovan, övriga lån som förfaller under perioden refinansieras.

Kommunens genomsnittliga ränta för 2021 var 0,36 % och för 2022 är prognosen att den ökar till 0,60 %.

Den beräknade genomsnittliga räntan bedöms vara 1,26 % 2023 och uppgå till 1,84 % 2025.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Ovanåkers kommun beslutade om riktlinjer för god ekonomisk hushållning på kommunfullmäktige 2019-05-13 § 37

Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska dock också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Det finansiella perspektivet

Lagen kräver att kommuner och landsting formulerar finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Valet av mål och nivåer kan se ut på många olika sätt. Det beror bland annat på att kommuner befinner sig i vitt skilda planeringssituationer och ekonomiska utgångslägen. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. Om kommunen under ett år förbrukar mer pengar än den får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för denna överkonsumtion.

Finansiella mål bör omfatta och utgöra restriktion för:

- Hur mycket den löpande verksamheten får kosta (vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss)

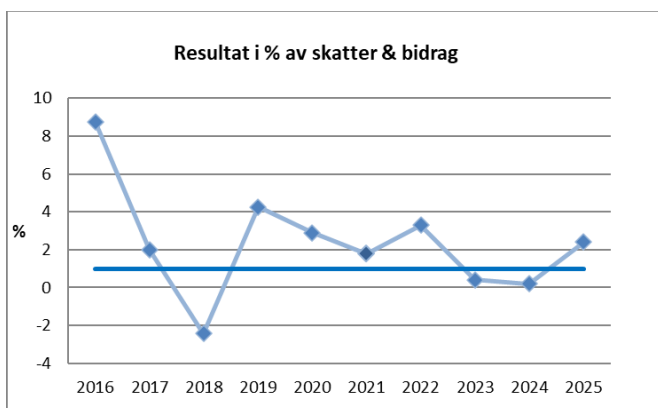
- Investeringsnivåer och finansiering av dessa
- Förmögenhetsutveckling

Finansiella mål

Hur mycket den löpande verksamheten får kosta (vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss)

I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

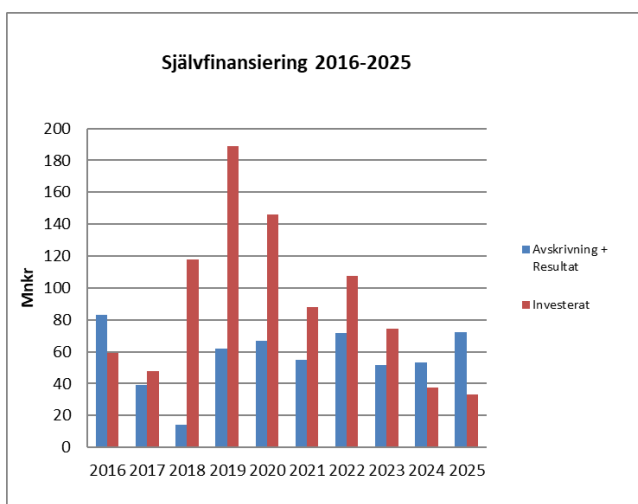
Årets resultat för 2023 budgeteras till 2,5 mnkr vilket är lägre än målet på 8,2 mnkr. År 2024 budgeteras resultatet till 1,3 mnkr vilket är lägre än målet på 8,5 mnkr och 2025 budgeteras resultatet till 20,7 mnkr vilket är högre än målet på 8,8 mnkr.

Investeringsnivåer och finansiering av dessa

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten

Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 000 kr per invånare.

Grundprincipen att investeringar ska finansieras med egna medel uppnås inte för 2023. År 2024 och 2025 uppnås målet.

Kommunen uppnår målet med finansiering om maximalt 30 000 kronor per invånare. Upplåningen budgeteras till: 2023: 29 900 kr, 2024: 29 000 kr och 2025: 25 700 kr/invånare.

Diagrammet ovan redovisar utfallet för perioden 2016-2021 och en prognos för åren 2022-2025. Självfinansieringsgraden budgeteras till: 2023: 68%, 2024: 140% och 2025: 216%

Självfinansieringsgraden rullande 10 år budgeteras till: 2023: 56%, 2024: 57% och 2025: 63%.

Förmögenhetsutveckling

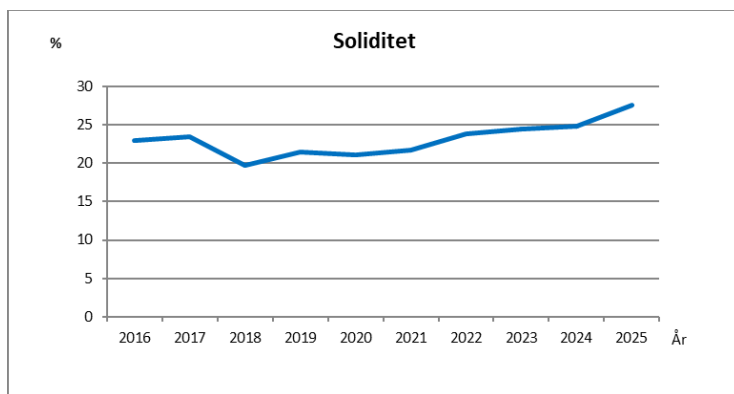
Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Soliditetsmålet mäts inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner

Målet uppnås.

Budgetperioden 2023-2025 beräknas Ovanåkers kommun ha följande soliditet.

2023: 24,3%, 2024: 24,7%, 2025: 27,6%. För 2022 prognostiseras soliditeten till 23,8%.

Verksamhetsperspektivet

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt.

Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati och ansvarsfull resursanvändning)

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för

nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Utifrån Ovanåkers vision har inriktningsmål utformats, vilka delats in i olika perspektiv och är utgångspunkter för effektmålen (koncernmål, nämndmål och bolagsmål)

Kommunfullmäktige fastställer ett koncernövergripande styrkort vilket består av prioriterade mål som tilldelas nämnder och bolag för genomförande och uppföljning.

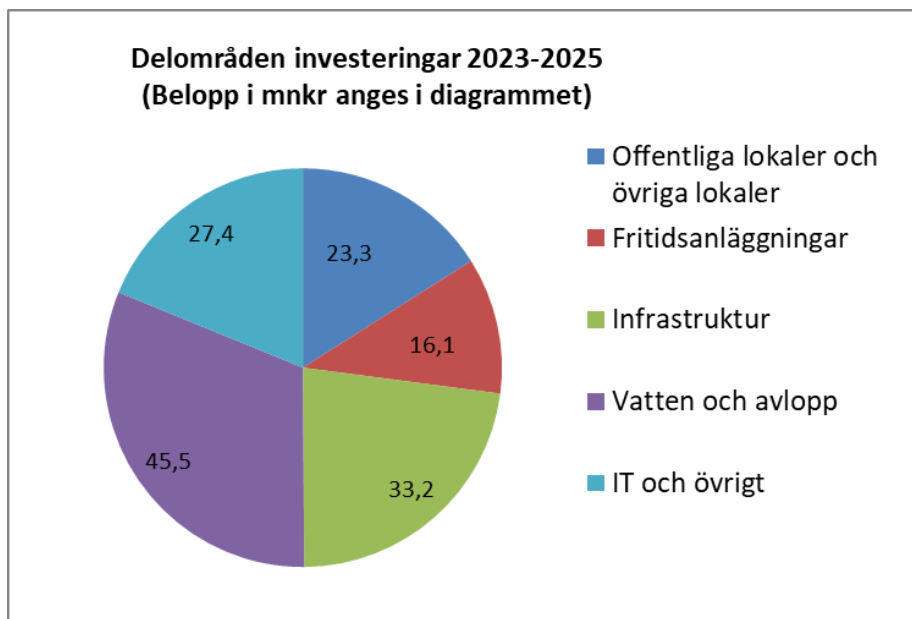
Nämnderna och de helägda bolagen antar även egna mål som är kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Ovanåkers kommun har beslutat om 14 övergripande mål för verksamheten.

Investeringar

Investeringarna antas uppgå till 2023: 75 mnkr, 2024: 38 mnkr och 2025: 33 mnkr.

I diagrammet framgår inom vilka delområden som investeringar beslutats

I beloppet för 2022 ingår åtgärder som finns i investeringsplan för 2022 och åtgärder som inte antas hinnas med men varit budgeterade under 2021.

Investeringsplan 2023-2027 beslutad kommunfullmäktige § 26 2022-05-02 och Investeringsplan VA 2023-2027 beslutad kommunfullmäktige § 27 2022-05-02. För att beräkna "släpet" från tidigare år dvs hur mycket som kvarstår att investera i tidigare beslutade investeringsprojekt har prognosen som sattes för investeringsutgifterna vid delåret 2022 använts.

Koncernens resultat

För 2023 budgeteras ett positivt resultat för koncernen på 6,7 mnkr.

Kommun: 2,5 mnkr

Alfta Edsbyns Fastighet AB: 1,5 mnkr

Alfta Industricenter AB: 0,95 mnkr

Helsingenet Ovanåker AB: 1,25 mnkr

Helsingevatten AB: 0 mnkr

Bollnäs-Ovanåker Renhållning AB: 0,5 mnkr (1,5 mnkr*33%)

Bollnäs-Ovanåker Renhållning AB: 0,5 mnkr (1,5 mnkr*33%)

Kassaflöde

	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	
Årets budgeterade resultat	2 530
Justering för ej likviditetspåverkande poster (avskrivningar)	60 470
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet	63 000
Förändringar i rörelsekapitalet	10 000
Kassaflöde från den löpande verksamheten	73 000
INVESTERINGSVERKSAMHET	
Investering i materiella anläggningstillgångar	-74 500
Investering i finansiella tillgångar	-500
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-75 000
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	
Förändring långfristiga skulder (lån)	-11 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-11 500
PERIODENS KASSAFLÖDE	-13 500

Övrig information

Samhällsekonomi

(Från SKR:s cirkulär Budgetförutsättningar för åren 2022–2025 från 25 augusti 2022)

Skatteunderlagsprognosen vilar på en prognos och ett medelfristigt scenario fram till 2025 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av perioden. Den svenska ekonomin bromsar in under 2022. Den höga inflationen, liksom de stigande räntorna (globalt och i Sverige) slår allt mer mot investeringar och hushållens konsumtion i Sverige 2022–2023. Generellt leder mindre optimistiska hushåll och företag till att investeringar skjuts på framtiden eller uteblir. Den höga inflationen påverkar dock alla sektorer och urholkar köpkraften, ekonomin växer svagare än trend 2022–2023 och resursutnyttjandet minskar. Efterfrågan bedöms dock ta fart igen i slutet av 2023. Anställningsplanerna i näringslivet ligger ännu på starka nivåer och orderläget för flera branscher är relativt starkt. Men den svaga produktionsökningstakten som vi förutser lär dämpa efterfrågan på arbetskraft. Detta sker dock med viss eftersläpning. I nuläget är efterfrågan på arbetskraft stor och rekryteringsläget allmänt sett ansträngt. Sysselsättningsgraden väntas börja vända ner nästa år, men en växande befolkning i arbetsför ålder gör att antalet sysselsatta personer beräknas öka. Konjunkturavmattningen kommer alltså med tiden också att synas på arbetsmarknaden. Men sannolikt kommer företag att vilja behålla personal så länge som möjligt, när det råder så stor brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Att sysselsättningen inom offentlig sektor inte antas vända ner, såsom i näringslivet, blir en annan motverkande kraft till konjunkturedgången.

Kommunernas ekonomi

Övriga frågor

Budgetproposition 2023

I nuläget är inte budgetpropositionen för 2023 presenterad. Under ett valår börjar riksdagens arbetsår senare än annars. Då ska regeringen lämna budgetpropositionen senast tre veckor efter statsministeromröstningen, om regeringen sitter kvar. Om valet leder till regeringsskifte kan den nya regeringen behöva mer tid för att lämna sitt förslag till statens budget. Regeringen lämnar då budgetpropositionen inom tre veckor efter att den har tillträtt, dock senast den 15 november. Om ingen ny regering har tillträtt då blir det övergångsregeringen som lämnar budgetförslaget.

God kommunal hushållning

Under 2020 fick en särskild utredare i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Uppdraget ska redovisas senast i september 2021.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade,
- undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner, och
- föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Utredningen "En god kommunal hushållning" publicerades den 22 september 2021. Utredningen har ännu inte behandlats av riksdagen. Tidplanen är inget som är känt för oss i nuläget.

Driftbudget

	2023	2024	2025
Politiska organ	-1 164	-1 164	-1 164
Kommunstyrelse	-171 915	-172 692	-171 504
VA	0	0	0
Miljö- och byggnämnd	-5 815	-6 265	-6 265
Barn- o utbildningsnämnd	-294 471	-293 547	-293 362
Socialnämnd	-307 762	-314 123	-312 923
Drift nämnder	-781 127	-787 791	-785 218
Kostnadsökningar	-13 474	-39 922	-63 878
Pensionskostnader	-24 246	-24 948	-16 534
Kapitalkostnader	59 387	59 946	60 339
Gemensamma kostnader/intäkter	21 667	-4 924	-20 073
Avskrivningar	-48 470	-51 194	-51 033
Verksamhetens nettokostnader	-807 930	-843 909	-856 324
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning, övriga generella bidrag)	761 271	789 361	814 919
Kommunal fastighetsavgift	27 038	27 038	27 038
Kostnadsutjämning	28 481	35 226	39 940
Kostnadsutjämning LSS	1 754	1 754	1 747
Skatter och generella bidrag	818 544	853 379	883 644
Finansiella intäkter och kostnader	-8 084	-8 170	-6 644
SUMMA DRIFTREDOVISNING	2 530	1 300	20 676
Resultatmål 1%	8 185	8 534	8 836
Återföring resultatutjämningsreserv			
SUMMA BALANSKRAVSRESULTAT	2 530	1 300	20 676

Budgetposter

Drift

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-1 164	-1 164	-1 164
Summa	-1 164	-1 164	-1 164

Kommunstyrelsen

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-165 109	-165 886	-164 698
Löneöversyn 2022, förslag till beslut kf från ks au §92 2022-08-23	-1 854	-1 854	-1 854
Förändring PO från 38% till 40%	-1 091	-1 091	-1 091
Kapitaltjänst 2022 (avgår)	42 269	42 269	42 269
Kapitaltjänst 2023 (tillkommer)	-45 538	-45 538	-45 538
Tidigare leasingkostnader/budget (avgår)	523	523	523
Kompletterande kostnadsökningar	-1 640	-1 640	-1 640
Edsbyns ridklubb	-280	-280	-280
Internhyresintäkt 2022 avgår (-42479-282 kommunförrådet)	-42 761	-42 761	-42 761
Tillkommer internhyresintäkt 2023 tillkommer	46 349	46 349	46 349
Minskad externhyresintäkt (Alfta brandstation, Gyllebo)	-197	-197	-197
Internhyreskostnad 2022 avgår (8312+282 kommunförrådet)	8 594	8 594	8 594
Internhyreskostnad 2023 tillkommer	-10 710	-10 710	-10 710
Inrättande två nya nämnder	-450	-450	-450
Jämställdhetsintegrering	-20	-20	-20
Summa	-171 915	-172 692	-171 504

VA

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	0	0	0
Summa	0	0	0

Miljö- och byggnämnden

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-5 654	-6 104	-6 104
Löneöversyn 2022, förslag till beslut kf från ks au §92 2022-08-23	-99	-99	-99
Förändring PO från 38% till 40%	-82	-82	-82
Kapitaltjänst 2022 (avgår)	20	20	20
Kapitaltjänst 2023 (tillkommer)	-45	-45	-45
Tidigare leasingkostnader/budget (avgår)	45	45	45
Summa	-5 815	-6 265	-6 265

Barn- och utbildningsnämnden

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-284 138	-283 214	-283 029
Löneöversyn 2022, förslag till beslut kf från ks au §92 2022-08-23	-3 963	-3 963	-3 963
Förändring PO från 38% till 40%	-2 986	-2 986	-2 986
Kapitaltjänst 2022 (avgår)	5 149	5 149	5 149
Kapitaltjänst 2023 (tillkommer)	-5 546	-5 546	-5 546
Tidigare leasingkostnader/budget (avgår)	53	53	53
Kompletterande kostnadsökningar	-1 016	-1 016	-1 016
Utökning förskola	-700	-700	-700
Internhyreskostnad 2022 avgår	28 616	28 616	28 616
Internhyreskostnad 2023 tillkommer	-29 940	-29 940	-29 940
Summa	-294 471	-293 547	-293 362

Socialnämnden

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-299 320	-305 701	-304 501
Löneöversyn 2022, förslag till beslut kf från ks au §92 2022-08-23	-4 609	-4 609	-4 609
Förändring PO från 38% till 40%	-3 384	-3 384	-3 384
Kapitaltjänst 2022 (avgår)	736	736	736
Kapitaltjänst 2023 (tillkommer)	-2 184	-2 184	-2 184
Tidigare leasingkostnader/budget (avgår)	1 531	1 531	1 531
Kompletterande kostnadsökningar	-561	-561	-561
Internhyreskostnad 2022 avgår	5 551	5 551	5 551
Internhyreskostnad 2023 tillkommer	-5 699	-5 699	-5 699

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Hyra kontor Brandstation Alfta (internhyra ska inte kompenseras)	132	132	132
Hyra Gyllebo daglig verksamhet (internhyra ska inte kompenseras)	65	65	65
Utredning Trygg hemgång	-20	0	0
Summa	-307 762	-314 123	-312 923

Kostnadsökningar

Beskrivning av budgetposten

Posten är avsatt för att hantera löneökningar och övriga kostnadsökningar i verksamheten.

För 2023 har varje nämnd kommit med begäran om medel ur posten kostnadsökningar. De medel som inte är utfördelade till nämnderna 2023 består av löneökningar till följd av löneöversyn. Kostnadsökningar begärs för ett år i taget. För åren 2024 och 2025 finns årligen 5 mnkr budgeterat för övriga kostnadsökningar. Från och med 2023 har budgeten utökats med 1 mnkr för att hantera ytterligare kostnadsökningar som en följd av hög inflation. I budgetposten ingår även förändring av politikerarvoden med 200 tkr från och med 2023.

För att beräkna hur mycket som behöver budgeteras för löneökningar används PKV (prisindex kommunal verksamhet) som publiceras av SKR i de cirkulär som följer uppdateringar av skatteunderlagsutveckling. Den som används i budgeten är från 25 augusti 2022. På ställd fråga till SKR ges följande svar:

"Löneantagandena är 2023: 3,1%, 2024: 3,3% och 2025: 3,4%.

Löneantagandena används sedan för att räkna upp lönebasen.

Från och med 2024 räknas med att PO påslaget behöver justeras från 40% till 41% som en följd av nytt pensionsavtal.

Förändringar från tidigare beslut

Enligt tidigare beslut antogs en PKV arbetskraftskostnader till 1,6% 2022, 3,4% 2023 och 2,1% 2024 och 3,4% 2025.

Utfallet 2022 blev 2,1%. Enligt senaste skatteunderlagsprognos (PKV) görs följande antagande 3,1% 2023, 3,3% 2024 och 3,4% 2025.

I budgetförutsättningarna på våren gjordes beräkning av framtida behov av löneöversynsutrymme på en lönebas som var 28 mnkr för låg. Inför detta beslut har lönebasen justerats upp vilket innebär att budgeten för löneöversyn behöver utökas. Då löneantagandena är dryga 3% innebär det att det krävs ca 0,9 mnkr ytterligare i budget per löneöversyn.

När det gäller löneöversynen år 2022 blev den 0,5% (2,1%-1,6%) högre än vad som budgeterats. På en lönebas på 509 mnkr innebär skillnaden ca 2,5 mnkr i för låg budget.

I samband med att budgetförutsättningarna antogs på våren antogs att det krävdes 7,5 mnkr i utökning av kostnadsökning för att hantera effekten av att nytt pensionsavtal som innebär att PO påslaget behöver höjas från nuvarande 38 % (2022) till 40% (2023). I samband med detta budgetbeslut kommer det ske en utökning av nämndernas ramar med ca 7,5 mnkr. Så där stämde beräkningarna.

I budgetarbetet görs bedömningen att det behöver tillföras budget för kostnadsökningar för att från och med 2023 kunna hantera tillkommande kostnadsökningar på grund av inflation.

Summan av detta är att då justering gjorts för löneöversyn 2022 och nya procentsatser för kommande löneöversyner, en höjning av lönebasen samt en utökning av PO från 40% till 41% från och med 2024 (ej

med tidigare) att resultatet försämras med:

2023: 3,9 mnkr varav 1,0 mnkr tillkommande kostnader på grund av inflation, 0,5 mnkr förändrad lönebas och resterande 2,4 mnkr högre procentuell uppräknings av löneantaganden.

2024: 12,3 mnkr varav 1,0 mnkr tillkommande kostnader på grund av inflation, förändrad lönebas 2,3 mnkr, förändrat PO ca 4 mnkr och resterande 7,0 mnkr högre procentuell uppräknings av löneantaganden 7 mnkr

2025: 15,4 mnkr. varav 1,0 mnkr tillkommande kostnader på grund av inflation, förändrad lönebas 3,2 mnkr förändrat PO ca 4 mnkr och resterande 8,2 mnkr högre procentuell uppräknings av löneantaganden.

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-27 413	-44 529	-65 342
Borttag av tidigare budget	27 413	44 529	65 342
Ny beräkning löneöversyn 2023-2025	-12 274	-29 836	-48 664
Förändrat PO pålägg från och med 2024 från 40% till 41%		-3 886	-4 014
Övriga kostnadsökningar		-5 000	-10 000
Budget för ytterligare kostnadsökningar	-1 000	-1 000	-1 000
Förändrade politikerarvoden	-200	-200	-200
Summa	-13 474	-39 922	-63 878

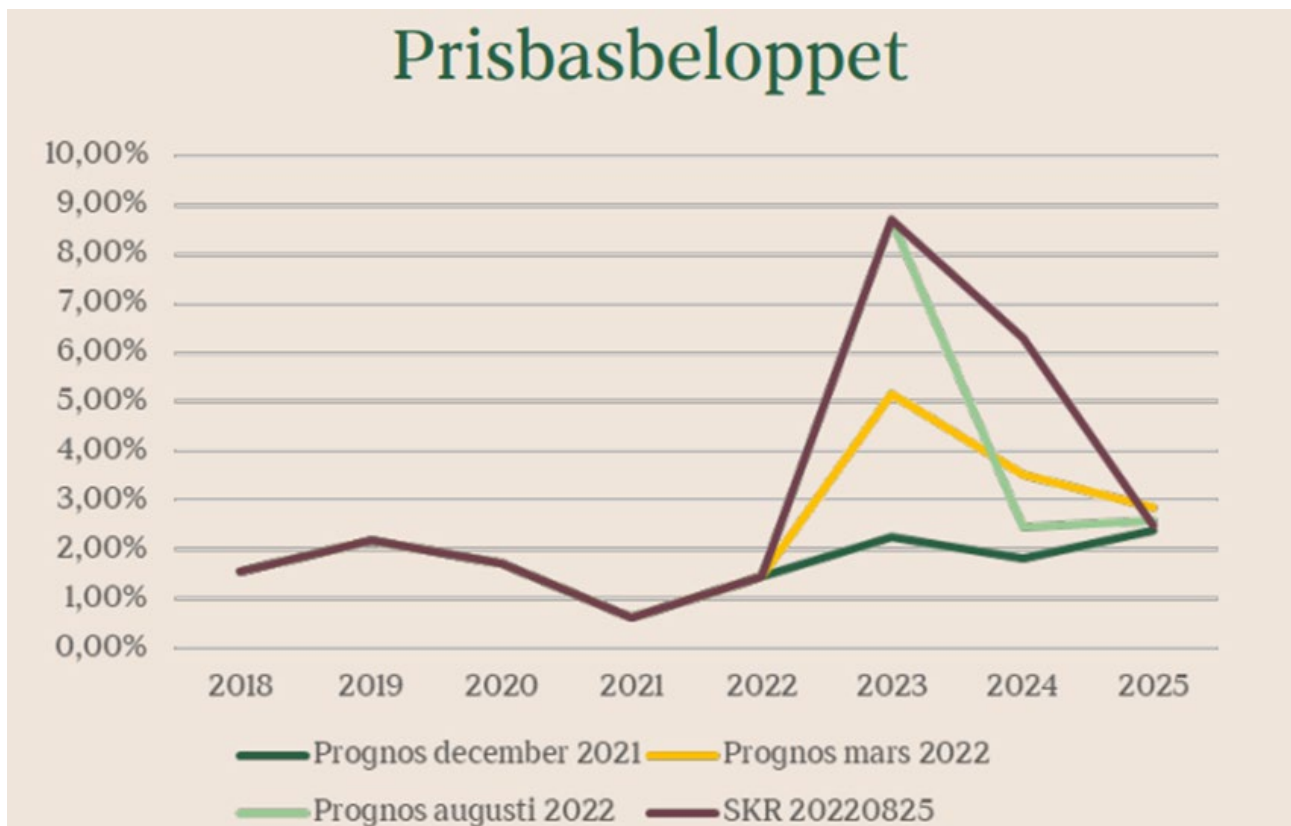

Pensionskostnader

Beskrivning av budgetposten

Kommunens pensionskostnader består dels av den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden men också den pensionskostnad som avser utbetalningar från ansvarsförbindelsen och avsättning för pensioner. Den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden är medtaget i kommunens budget under respektive nämnd i form av ett PO, personalomkostnadspålägg (kommuns PO består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension). Den stora förändringen inför 2023 är att kommunens PO behöver höjas från dagens 38 % till 40 % pga ny överenskommelse om avgiftsbestämd kollektivavtalad pension, AKAP-KR. Pensionsavgiften i AKAP-KR höjs från 4,5 procent till 6 procent på den pensionsgrundande lönen. AKAP-KR blir från den 1 januari 2023 det framåtriktat gällande pensionsavtalet för i princip alla anställda inom kommunsektorn. 2024 höjs kommunens PO till 41 %.

Den budgetpost som ligger centralt/övergripande avser framförallt de beräknade pensionsutbetalningarna från ansvarsförbindelsen (pensioner som intjänats före 1997). Men avser även den årliga skuldförändringen av avsättningen för pensioner, den intjänade pensionen efter 1998. För 2023 och 2024 påverkas resultaträkningen negativt med en ökad pensionsavsättning. Det är framförallt inflationen som bedöms påverka den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget.

Prognos på prisbasbeloppet är en av de faktorer som påverkar kommunens pensionskostnader mest. Under 2023 bedöms prisbasbeloppet öka med 8,7 % och 2024 med 6,3 %.

Det är KPA som hanterar våra pensioner och KPA tar även fram prognoser för framtida pensionsutbetalningar och skuldförändringar.

Förändring från tidigare beslut

De tidigare beräkningarna för pensionskostnaderna byggde på en prognos från KPA som var från december 2021. KPA har under augusti uppdaterat sina prognoser för perioden 2023-2025 och det är framförallt två viktiga parametrar för pensionerna som ändrats mellan prognostillfällena och det är inkomstbasbeloppet och prisbasbeloppet. Störst påverkan har prisbasbeloppet haft, den bedöms öka med hela 8,7 % 2023 vilket är betydligt högre än tidigare prognos.

	2023	2024	2025
	-20 525	-20 250	-20 035
Justering	-3 721	-4 698	3 501
Summa	-24 246	-24 948	-16 534

Kapitalkostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgetposten är dels en motbokning av avskrivningar (se nedan) samt internränteintäkt. Budgetposten motsvarar kommunens och VAs avskrivningar och internränta. Avskrivningar och internränta för åren 2024 och 2025 speglas inte i budgetbeloppen. Likaså är nämndernas kapitaltjänstkostnader inte hanterade för 2024 och 2025. Skillnaden motsvarar förändringen av avskrivningar och internränta för VA.

SKR skriver i cirkulär 22:05 "Internräntan föreslås för år 2023 att vara 1,25 procent. Det är en höjning med 0,25 procentenheter jämfört med den föreslagna internräntan år 2022 som är 1,0 procent. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader."

Kapitaltjänsten är beräknad med internränta enligt ovan och avskrivningarna är beräknade med utgångspunkt i de investeringsmedel som är anslagna för 2022 och de som ligger med i beslutad investeringsplan för 2023-2027

Förändring från tidigare beslut

Förändringen jämfört med tidigare beräkning har att delvis att göra med att Alfta förskola beräknas bli klar till årsskiftet 22/23 vilket påverkar både avskrivningar och internränta. Som beskrivet ovan blir beloppet högre till följd av höjd internränta från 1,0% till 1,25%.

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	56 014	55 951	55 701
Korrigerig av posten för att motsvara 2023 års kapitalkostnader	3 373	3 995	4 638
Summa	59 387	59 946	60 339

Avskrivningar

Beskrivning av budgetposten

Avskrivningarna på de investeringar som gjorts i kommunen tidigare, och som inte är avskrivna, samt de nya investeringar som är beslutade i investeringsbudgeten för 2022 och investeringsplanen för 2023-2027.

Avskrivningarna inkluderar även VA och leasing.

Förändring från tidigare beslut

Förändring jämfört med tidigare beror på att det har skett en del tilläggsbudgeteringsbeslut för som innebär att investeringsprojekt blivit dyrare men även att det i samband med beslut. Att det sker en ytterligare ökning av avskrivningarna för 2024 och 2025 har att göra med att investeringsbudgeten för 2023 och 2024 justerades i samband med beslut om investeringsplan 2023-2027. Tidigare beräkning utgick från det som var känt då investeringsplanen för 2022-2026 antogs.

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	-47 704	-47 878	-46 815
Justering	-766	-3 316	-4 218
Summa	-48 470	-51 194	-51 033

Skatteintäkter

Beskrivning av budgetposten

Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag.

De budgeterade kommunala skatteintäkterna (kommunens befolkning) 2023 baseras på kommunens skattekraft.

Storleken på de kommunala skatteintäkterna påverkas av

-det kommunala skatteunderlaget, dvs hur mycket de som bor i kommunen tjänar. För 2023 beräknat till 213294 kr/invånare.

-skattesatsen. För 2023 21,86.

-invånarantal. För 2023 11 711 (1 november 2022)

Inkomstutjämningen innebär att alla kommuner har rätt till en garanterad skattekraft. Garanterad skattekraft beräknas som den genomsnittliga skattekraften i riket * 1,15. För 2023 är den garanterade skattekraften beräknad till 300589 kr/invånare. Skattesatsen från inkomstutjämningen är 19,31 att jämföra med de 21,86 som Ovanåkersbon betalar. Inkomstutjämningen beräknas som $(300589-213294)*19,31\%*11711$

Regleringsposten visar på om staten bidrar med mer eller mindre pengar än vad som kan förklaras av det statliga bidraget på 15%*skatteunderlaget som är en del av inkomstutjämningen. För åren 2023-2025 är bidraget från staten högre.

Det beror på att i regleringsposten ingår de höjningar av generella statsbidrag som gjorts senare år och i samband med covid. I SKR:s beräkningar av kommunvisa skatter och bidrag syns dessa medel i det generella statsbidraget och påverkar regleringsposten positivt.

Övriga generella bidrag aviserade eller beslutade

Inga sådana utöver redan tidigare beslutade.

Förändring från tidigare beslut

	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025
SKR 17 februari 2022	5,0	4,2	3,9	3,3	3,3
SKR 28 april 2022	5,0	4,3	5,0	3,7	3,6
SKR 25 augusti 2022	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5

Så här skriver SKR angående aprils prognos

"Vår aktuella bedömning av skatteunderlaget visar sammantaget en starkare ökning än den vi publicerade i februari 2022 (cirkulär 22:06). Det beror delvis på regeringens förslag om att omvandla reseavdraget till en skattereduktion. Dessutom räknar vi med större ökning av löneinkomster och i viss mån pensioner."

"Baserat på rekordstora överraskningar i de svenska inflationsutfallen hittills i år (statistik till och med mars) samt att höga energipriser (i synnerhet på olja och el) väntas bestå året ut revideras inflationsprognosen upp kraftigt. KPIF-inflationen beräknas skjuta över 5 procent som genomsnitt helåret 2022. Inflationen i Sverige antas dock gradvis sjunka, dels i takt med att energiprisernas bidrag till KPIF-ökningen mattas av, dels i takt med att den underliggande inflationen (KPIF exklusive energi) åter bedöms sjunka under 2 procent. Trots denna dämpning beräknas årsgenomsnittet för KPIF inflationen 2023 hamna klart över målsatta 2 procent. Givet en period med långt högre inflation än på länge i Sverige utgår prognosen från högre löneökningar (än tidigare prognoser)."

Så här skriver SKR angående augustis prognos

"Jämfört med den prognos vi presenterade i april (cirkulär 22:15) är den viktigaste förändringen att vi nu räknar med starkare skatteunderlagstillväxt framöver även om vi bedömer att en sämre konjunktur får effekt 2023. Dock blir den reala urholkningen av kommunsektorns inkomster stor, som följd av den höga inflationen. Sedan föregående prognos har prisökningstakten reviderats upp kraftigt, vilket medför en rad effekter för såväl intäkter som kostnader för kommunsektorn."

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	755 151	776 592	795 886
Justering enligt skatteunderlagsprognos 25 aug 2022	6 120	12 769	19 033
Summa	761 271	789 361	814 919

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Fastighetsavgift

Fastighetsavgiften är en intäkt som kommunen får från fastighetsägare i kommunen. Storleken på fastighetsavgiften avgörs bl a av taxeringsvärdet.

Budgetposten är oförändrad i jämförelse med tidigare budget

Kostnadsutjämning

Beskrivning av budgetposten

Kostnadsutjämning är en post som innebär att kommuner får eller ger till andra kommuner beroende på strukturella skillnader. Om antalet gymnasieungdomar i Ovanåkers kommun är färre än för Sverige i genomsnitt ska Ovanåker betala till andra kommuner. Om Ovanåkers kommun har fler äldre än genomsnittet ska Ovanåker få bidrag från andra kommuner. Bidraget är tänkt att utjämna för strukturella skillnader inte för olika ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Siffrorna som finns i budgeten är preliminära. Siffrorna för kostnadsutjämningen är preliminära fram till dess att bl.a. demografin fastställs. För att med säkerhet beräkna utfallet 2023 krävs bl.a. uppgifter om befolkningen den 31/12 2021. Definitivt utfall för 2023 presenteras av SCB i december 2022.

Att beloppen ändras mellan åren har att göra med hur demografi i Ovanåker utvecklas i relation till övriga kommuner i Sverige.

Kostnadsutjämningen består av 9 delmodeller: Nedan kan du se delmodellerna och om Ovanåkers kommun får bidrag eller betalar avgift till systemet.

	2 022	2023	2024	2025
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-1 186	-741	-701	-455
Förskoleklass och grundskola	-922	-950	-802	-816
Gymnasieskola	-184	-248	-53	101
Kommunal vuxenutbildning	-59	-119	-119	-119
Individ- och familjeomsorg	-1 169	-923	-923	-923
Äldreomsorg	4 074	4 659	4 852	4 882
Verksamhetsövergripande kostnader	1 043	1 205	1 205	1 205
Infrastruktur	110	121	121	121
Kollektivtrafik	-532	-572	-572	-572
Summa	1 175	2 432	3 008	3 424

Förändring jämfört med tidigare beslut

Den tidigare budgeten byggde på skatteunderlagsprognos från februari 2022. Därefter har en ny prognos för kostnadsutjämningen presenterats. Demografi är inte den enda variabeln i kostnadsutjämningen.

Prognosen är nu säkrare då hänsyn är tagen till ytterligare några variabler såsom exempelvis ny beräkning av variabler för individ och familjeomsorg. I jämförelse med februari återfinns den största skillnaden i delmodellen för äldreomsorg. I delmodellen för IFO blir avgiften för Ovanåker lägre medan avgiften för delmodellerna grundskola, gymnasieskola och komvux blir högre för Ovanåker.

	2 023 Tidigare	2023	2024 tidigare	2024
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-747	-741	-678	-701
Förskoleklass och grundskola	-860	-950	-733	-802
Gymnasieskola	-115	-248	60	-53
Kommunal vuxenutbildning	-59	-119	-59	-119

Individ- och familjeomsorg	-1 169	-923	-1 169	-923
Äldreomsorg	4 026	4 659	4 205	4 852
Verksamhetsövergripande kostnader	1 043	1 205	1 043	1 205
Infrastruktur	110	121	110	121
Kollektivtrafik	-532	-572	-532	-572
Summa	1 697	2 432	2 247	3 008

	2023	2024	2025
Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02	19 877	26 325	30 096
Justering	8 604	8 901	9 844
Summa	28 481	35 226	39 940

Kostnadsutjämning LSS

Beskrivning av budgetposten

Om kostnaden för kommunen är lägre för LSS insatser än genomsnittet betalar kommunen en avgift och om kommunen har högre kostnader för LSS insatser får kommunen bidrag.

Förändring från tidigare beslut

LSS utjämningen är ca 2,8 mnkr bättre. Istället för att betala till andra kommuner får nu istället Ovanåker bidrag från övriga kommuner. Den främsta orsaken är att antalet brukare har blivit fler. I utjämningen för 2022 (baserad på brukarsiffror från 2020) var det exempelvis 47 vuxna i bostad med särskild service. Där har det skett en ökning i utjämningen för 2023 (baserad på brukarsiffror från 2021) med 5, till 52, vuxna i bostad med särskild service. Varje sådan insats är värderad till knappt 1,1 mnkr. Sen är det även andra faktorer som inverkar men det är nog den stora anledningen till förbättringen.

	2023	2024	2025
<i>Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02</i>	-1 083	-1 083	-1 078
Justering	2 837	2 837	2 825
Summa	1 754	1 754	1 747

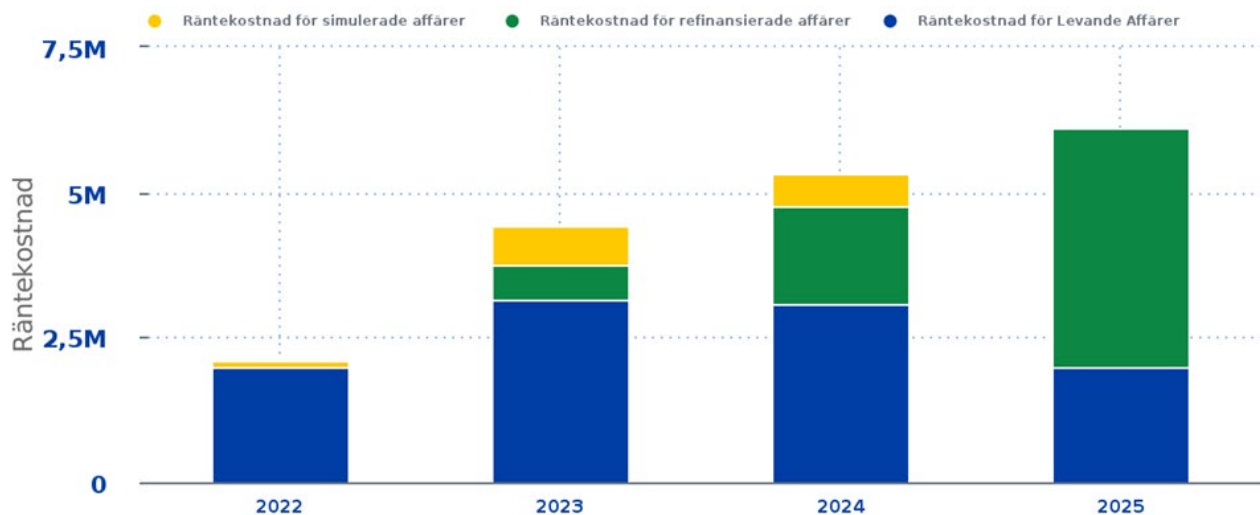

Finansiella intäkter och kostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgeten för de finansiella intäkterna består av tre delar. Den största intäkten kommer av borgensavgiften från kommunens koncernbolag, 1,4 mnkr. Budget finns för årlig förväntad utdelning från Borab samt ränteintäkter på placerade medel. Totalt budgeterade finansiella intäkter är 2,1 mnkr.

Budgeten för de finansiella kostnaderna består av två delar. Den första delen avser räntor på lån i Kommuninvest. När vi gör en simulering av Ovanåkers kommuns (enligt kommunens finanspolicy) faktiskt upptagna lån samt bedömning av nyupplåning och även refinansiering av lån som förfaller så får vi ett antagande om räntekostnaden för perioden 2023-2025. Antagande om nyupplåning samt amortering bygger på den beslutade investeringsplanen och antagen budget för perioden. Räntekostnaderna beräknas bli 4,4 mnkr 2023, 5,3 mnkr 2024 och 6,1 mnkr 2025.

Den andra delen av finansiella kostnader består av finansiell kostnad avseende pensioner. Enligt KPAs senaste prognos från augusti kommer de finansiella kostnaderna avseende pensioner att vara 5,8 mnkr 2023, 5,0 mnkr 2024 och 2,6 mnkr 2025.

Borgensavgift

Borgensavgiften för 2023 fastställs till 0,25 % för Alfta-Edsbyns Fastighets AB, 0,36 % för Alfta Industricenter AB, 0,44 % för Helsing Net Ovanåker AB samt 0,40 % för Bollnäs Ovanåker Renhållning AB. Detta är samma nivå på borgensavgift som gällde för 2022.

När ett kommunalägt bolag lånar med kommunal borgen som säkerhet får bolaget en lägre ränta än det annars skulle fått tack vare den höga säkerheten en kommunal borgen innebär. Detta ger det kommunala bolaget en konkurrensfördel, gentemot privata aktörer. Enligt riktlinjerna i EU:s statsstödsregler så bör därför en borgensavgift tas ut så att krediten inte anses som ett stöd. Allt ekonomiskt stöd som snedvrider eller riskerar att snedvrida konkurrensen genom att gynna det kommunala bolaget genom ekonomisk fördel omfattas av statsstödsreglerna. Reglerna gäller för all verksamhet som bedrivs på en konkurrensutsatt

marknad. EU:s statsstödsregler finns i artiklarna 107-109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Syftet med reglerna är att se till att konkurrensen på EU:s inre marknad inte snedvrids. Enligt EU-lagstiftningen godtas det inte att borgensavgiften fastställs till en enda nivå för samtliga kommunala bolag.

Den kommunala borgensavgiften bör motsvara skillnaden mellan marknadsräntan varje enskilt bolag skulle fått utan kommunal borgen och den räntesats som erhålls tack vare kommunal borgen. En för låg borgensavgift riskerar att klassas som statsstöd. Bevisbördan för stödets nivå ligger på kommunen. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande, en för hög avgift kan då innebära en förtäckt vinstutdelning.

Nya beräkningar av borgensavgiften för Ovanåkers kommuns helägda bolag kommer att genomföras under 2023 för att gälla för 2024.

Förändring från tidigare beslut

I den senaste simuleringen av framtida räntekostnader för Ovanåkers kommun är det en tydlig ökning av räntekostnader. Räntekostnaderna beräknas bli 4,4 mnkr 2023, 5,3 mnkr 2024 och 6,1 mnkr 2025.

Sedan tidigare beslut har kommunen fått en ny beräkning från KPA över kommunens pensionskostnader. Bland pensionskostnaderna ligger ett belopp som avser finansiell kostnad avseende pensioner. Den höga uppräkningsen av prisbasbeloppet kommande år får kostnadseffekt på alla delar som pensionskostnaderna består av, även den finansiella kostnaden blir högre. Den finansiella kostnaden avseende pensioner beräknas bli 5,8 mnkr 2023, 5,0 mnkr 2024 och 2,6 mnkr 2025.

	2023	2024	2025
<i>Beslutad budget 2023-2025 kf §28 2022-05-02</i>	-1 970	-2 320	-3 430
Justering	-6 114	-5 850	-3 214
Summa	-8 084	-8 170	-6 644

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrning med balanserat styrkort

Perspektiv och inriktningsmål

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet för 2020-2023, där koncernmålen är uppdelade under respektive perspektiv/inriktningsmål. De mätetal som finns med är satta av den förvaltning/bolag som är ansvarig för uppföljningen ur ett koncernperspektiv.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Mätetal
En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Årlig återkoppling till KS Au över strategiska arbetet kring framtida personalbehov
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Socialförvaltningen	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) (Långvarigt bistånd avser 10-12 månader under året)
	Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) (Mycket långvarigt bistånd avser minst 27 månader under en period av tre år med uppehåll högst 2 månader i rad.)
Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Andel av personer som gått starta-eget-kurs som startat företag inom 2 år
	Andel sökande till sommarjobb som blivit erbjuden feriearbete inom kommunen inom en treårsperiod

Effekt mål	Mätetal
Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Arbetslöshetsstatistik jmf med riket
Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	För att följa upp detta används Svenskt Näringslivs ranking och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) mätning "Insikt".
Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Mäts under perioden 2020-2023. Mätning av antal nyproducerade och ombyggda och renoverade lägenheter.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effekt mål	Mätetal
Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Barn- och Utbildningsförvaltningen	Andel elever i år 9 som är behöriga till nationella program (totalt, pojkar, flickor) Andel elever i år 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen
Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Socialförvaltningen	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	
Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Andel elever som i grundskoleenkäten svarat att dom upplever trygghet
En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Barn- och utbildningsförvaltningen	En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Information om möjligheter till att starta föreningar och ansökan om bidrag till verksamheten
Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Årligen genomföra ungdomsdialoger. Andel elever som i LUPP-enkäten svarat att dom har engagemang och intresse av att påverka sin kommun

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Förvaltningen ska aktivt ta del av SKL:s rapport Öppna jämförelser Jämställdhet och med hjälp av resultatet årligen utvärdera kommunens jämställdhetsarbete. Andel beslut som beaktas utifrån perspektiven Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet
En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Återkoppling till KS Au att en plan finns och att den uppdateras regelbundet

Kommunstyrelsen

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Håkan Englund (s)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	119

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendebereidning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens övriga förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Förvaltningsorganisationen är indelad i en stabsverksamhet och två verksamheter, en kultur och fritidsverksamhet och en samhällsbyggnadsverksamhet.

Stabsfunktionen består av personal och löneadministration, ekonomi och inköp, service och kommunikation samt IT-enheten.

Kultur och fritidsverksamheten består av fritidsenheten, kulturskolan, biblioteken och fritidsgårdarna.

Verksamheten hanterar även kultur, demokratifrågor, turism, näringsliv och folkhälsa.

Samhällsbyggnadsverksamheten består av fem avdelningar/enheter. Dessa är gata/park, kost, planering, fastighet och arbetsmarknad/integration.

Kvantiteter

Kvantiteter	2 021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Bibliotekslån	67 994	80 000	81 000	82 000	83 000
Antal skolupplevelser*	291	2 000	2 100	2 200	2 300
Inskrivna musik-/kulturskola	141	300	300	300	300
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	8 210	10 000	11 000	12 000	12 500
Antal serverade portioner skolmat**	306 400	320 000	340 000	340 000	340 000
Antal serverade portioner äldremat	128 131	134 000	132 000	130 000	128 000
Gator	72 km	72 km	72 km	72 km	72 km
Gång- och cykelvägar	25 km	25 km	25 km	25 km	26 km
Allmänna lekplatser	20 st	19 st	20 st	20 st	20 st
Belysningsarmaturer	3 420 st	3 420 st	3 430 st	3 430 st	3 430 st

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Mätetal
Förbättrat stöd och service för våra företagare N Nämndmål	Förbättrat resultat på Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet
I syfte att stimulera besöksnäringen och handeln ska antalet besökare och aktiviteter på besökscentret Ol-Anders öka i jämförelse med 2018 N Nämndmål	Antal besökare på Hälsingegård Ol-Anders
Antalet försörjningsstödstagare minskar i jämförelse med föregående år N Nämndmål	Antal människor med försörjningsstöd

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effekt mål	Mätetal
Medborgarnas upplevelse av trygghet ska fortsätta vara bäst i länet N Nämndmål	Nationell trygghetsmätning
Kulturverksamheten ska arbeta utåtriktat för att nå fler målgrupper i alla åldrar med särskilt fokus på kulturell mångfald. Barnkultur ska ha minst samma utbud som 2019. N Nämndmål	Nyckeltal Biblioteken Nyckeltal Kulturskolan Nyckeltal Skolkultur
Andelen föreningsaktiva ungdomar i åldrarna 12-16 år ska öka i jämförelse med föregående år. N Nämndmål	Andelen ska öka med 20 procent i jämförelse med andelen 2019.
Kommunens IT-verksamhet ska bidra till en markant förbättring av kommunens e-tjänster. Utgångspunkten är att kommunens invånare varje år ska få tillgång till fler e-tjänster än föregående år. N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Andelen livsmedelsinköp som är ekologiska alternativt närproducerade ska öka i jämförelse med föregående år N Nämndmål	Andelen inköp av Ekologiska livsmedel och närproducerade livsmedel i %
Utveckla folkhälsoarbetet så att delaktighet och inflytande för unga och äldre ökar N Nämndmål	Andel elever som i LUPP-enkäten svarat att dom har engagemang och intresse av att påverka sin kommun
Antal föreningar som söker verksamhetsstöd ska öka i jämförelse med 2018. N Nämndmål	Antal kulturföreningar som söker kulturföreningsbidrag
	Antal inkomna ansökningar
	Antal föreningar som ansöker om verksamhetsbidrag
Övervikt och fetma ska minska bland ungdomar N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
Vårt matsvinn ska minska med 20 procent mellan år 2021 och år 2023. N Nämndmål	Serveringsvinn i gram
	serveringsvinn i gram per port
Energiförbrukningen ska minska med 5 procentenheter per kvadratmeter och år under mandatperioden. 2018 ska vara referensår. N Nämndmål	Energiförbrukning per kvadratmeter.
Längden total separerad gång-, cykel- och mopedväg ska öka med minst 400 meter per år under mandatperioden. N Nämndmål	Antal meter separerad gång-, cykel- och mopedväg som är byggd.
Ett hållbarhetsbokslut ska upprättas varje år med start 2021. N Nämndmål	
Att åstadkomma ökad biologisk mångfald på den kommunala marken så att andelen sådan mark ökar i förhållande till annan mark. N Nämndmål	

VA-verksamheten

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Håkan Englund
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedebäck Lindberg
Antal anställda:	

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetens ansvar är att leverera ett gott och hälsosamt dricksvatten på ett miljörättigt och kostnadseffektivt sätt samt att avleda och rena avloppsvatten på ett miljö- och resursriktigt sätt. Driften av kommunens VA-verksamhet utförs av Ovanåker och Bollnäs gemensamt ägda Helsinge Vatten AB.

Under 2022 har ett nytt reningsverk i Ryggesbo ersatt det tidigare. Det innebär att alla avloppsreningsverk i Ovanåkers kommun har både kemisk och biologisk rening, vilket är ett kommunalt miljömål. Under 2023 ska det gamla reningsverket i Voxnabruk ersättas med ett nytt, modernt och mer driftsäkert verk.

Från 2022 och framåt finns i investeringsplanen för ledningsnät en årlig budget på 7,5 - 8,5 Mkr för att kunna nå upp till ägardirektivens krav på en utbytestakt på 1%. Bland annat kommer en rundmatning av dricksvatten för ytterligare leveranssäkerhet byggas i Edsbyn. Nästa etapp av Bornvägen, Alfta, ska genomföras och tillsammans med gatuplan görs åtgärder bland annat vid Garvarvägen.

Budgeterat resultat

VA-verksamheten har lagkrav för ett balanserat resultat sett över en treårsperiod enligt VA-lagstiftningen. Verksamheten budgeterar därmed ett nollresultat som regleras mot balanspost "skuld / fordran VA-kollektivet" i balansräkningen.

VA-verksamheten hade per sista december 2021 ett ackumulerat överskott 311 tkr. Budgeterat resultat för 2022 är -500 tkr och prognosen för året är ett lägre underskott än budgeterat, ca -400 tkr. Prognosen innebär att VA-kollektivet vid utgången av 2022 kommer att ha ett ackumulerat underskott på ca 100 tkr.

I budget 2023 ligger en höjning av taxan med 6 %. Budgeterat resultat 2023 är beräknat till 0.

Driftskostnaderna för 2023 beräknas öka med 2,6% motsvarande 489 tkr till 19 290 tkr. Detta beror bland annat på höjda priser på kemikalier med 90 tkr, höjt elpris med 154 tkr och ökade materialpriser för drift med 70 tkr. Ovanåkers del av de gemensamma kostnaderna ökar med 361 tkr. Kostnaderna för slamhanteringen inklusive transporter minskar med 243 tkr. I driftskostnaderna för 2023 finns också medtaget 300 tkr för ytterligare utredning av möjligt läge för en reservvattentäkt. Detta är medfinansierat av statliga bidrag för ökad dricksvattensäkerhet.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Kapitalkostnaderna beräknas öka med 373 tkr, beroende på en internräntehöjning med 0,25%-enheter till 1,25%. Enbart kapitalkostnadsökningen motsvarar en taxehöjning på 1,65%.

För 2023 behövs en budget i balans, då det inte längre finns något överskott att använda. Skillnaden mot att år 2022 vara underfinansierade med 500 tkr till att budgetera ett nollresultat innebär 2,2% i taxeförändring. Sammanlagt innebär allt ovanstående att intäkterna behöver öka med 1 362 tkr. För att kunna finansiera detta krävs en taxeökning med 6% av bruksavgiften.

Socialnämnden

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Carina Nordqvist (s)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	434

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården. Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Som komplettering till SoL kan, när inte frivilliga insatser är möjliga, Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt Lagen om omvård av missbrukare i vissa fall (LVM) tillämpas. LSS är en rättighetslag som ska tillförsäkra individer med funktionsnedsättning delaktighet i samhället samt att dessa individer ska få stöd för att leva ett så normalt liv som möjligt.

I SoL framgår det att socialtjänsten på demokratins och solidaritetens grund ska främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten har ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver men ska även arbeta förebyggande och inventerande. Socialtjänstlagen omfattar vidare rätten till bistånd och särskilda bestämmelser för olika grupper, såväl unga som gamla. Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Personalen ska ha lämplig utbildning och erfarenhet. God kvalitet i socialtjänsten innebär att tjänsterna svarar mot de mål (lagar, förordningar, föreskrifter) som beslutats samt att de:

- bygger på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet
- utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglade av kontinuitet
- är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- är tillgängliga
- är trygga, säkra och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövningen

Invånarnas behov av service, stöd och omvårdnad varierar och medför ofta svårigheter att prognostisera för individuella behov i form av t ex vård/ behandling, som i vissa fall kan uppgå till stora belopp. Många faktorer i omvärlden inverkar också på behovet av socialtjänstens insatser. Hur utbildningssystemet fungerar och hur situationen på arbetsmarknaden är påverkar människors möjlighet att försörja sig. Samhällets tillgänglighet har betydelse för personer med funktionsnedsättningars delaktighet och behov av stöd. Ansvarsfördelning mellan socialtjänsten och andra verksamheter inom och utom kommunen har också betydelse. Andra huvudmäns verksamhet kan också påverka behovet av insatser från socialtjänsten.

Ärendemängden till myndigheten fortsätter öka och inom vissa verksamheter kraftigt. Det i kombination med stora svårigheter att rekrytera kompetent och behörig personal inom flera verksamheter ger socialtjänsten stora utmaningar åren framöver. Omställningar för att kunna införa ändrade arbetsätt kräver i ett inledande skede ökade resurser, vilket också är en utmaning för vår verksamhet där arbetsbelastningen redan är hög. En fortsatt hög ärendemängd och arbetsbelastning sliter på medarbetarna, åsidosätter utveckling av verksamheten och riskerar kvalité och rättssäkerhet.

Även om flyktingmottagandet har minskat avsevärt så fortsätter ett stort behov av stöd från socialtjänsten för människor som kämpar med att integreras i ett nytt land, där kultur, lagar och förhållningssätt är annorlunda på många sätt jämfört med hemlandet.

Egen brottslighet och droganvändandet ökar och etablerar sig allt längre ner i åldrarna. Det är en problematik som ofta kräver långtgående eller mer omfattande insatser via socialtjänsten. Även våldsrelaterade ärenden har ökat, både vad gäller kvinnofrid och barn som utsätts eller bevittnar våld. Behovet av försörjningsstöd har också ökat i samband med att allt fler gått ur etableringen, arbetsförmedlingen har blivit en frånvarande aktör på arbetsmarknaden, pandemi och lågkonjunktur har påverkat möjligheterna till sysselsättning och reguljära anställningar.

Vi ser samarbetsvinster med att samla all myndighetsutövning i samma hus och där kunna erbjuda ändamålsenliga lokaler och en säkrare arbetsplats. Vi ser även ekonomiska, arbetsmiljömässiga och personaleffektiva vinster kopplade till lokalerna. Hotfulla händelser mellan personal och klienter har förekommit och påminner oss om att lokalfrågan är viktig och behöver fortsatt prioriteras under kommande år.

Daglig verksamhet enl. LSS behöver utvecklas för att möjliggöra mer individuella lösningar för brukarna. Här finns en samordnare anställd på deltid. Tjänsten kommer nästa år att utökas till heltid. Det förbättrar möjligheten till anpassad sysselsättning för brukarna och för att vara delaktig i samhällslivet i större utsträckning.

Verksamhetens behov av fler gruppboendestäder kommer att tillgodoses under kommande år då ytterligare 6 platser öppnas under 2023. Bedömningen är att det för närvarande är tillräckligt för att möta medborgarnas behov. De brukare som bor i gruppboendestäderna idag blir äldre och behöver stöd och hjälp samtidigt som de nya ansökningarna som inkommer till myndigheten ofta omfattar neuropsykiatrisk problematik som kräver helt andra behov. Av den anledningen kommer bemanningen att utökas för att möta behoven.

Inom äldreomsorgen har vi idag totalt 114 lägenheter i äldreboende, varav 106 används i skrivande stund då 8 platser på Näskullen inte är i drift. I dagsläget verkställs samtliga beslut inom 3 månader så efterfrågan tillgodoses av nuvarande bestånd men behovet av platser kommer att öka i framöver.

Det har det senaste åren varit svårt att bemanna med legitimerad personal inom det kommunala ansvaret gällande hälso- och sjukvård. Konsulter har behövts användas för att kunna tillgodose medborgarnas behov och gällande lagstiftning. Som följd av pandemin med ljuset på den kommunala äldreomsorgen finns det prestationsbaserade statsbidrag som kan finansiera dessa ökade kostnader.

Utmaningar/behov:

Sedan 2020 då pandemin slog hårt mot flera av socialförvaltningens verksamheter har periodvis nästan allt fokus legat på att hantera den uppkomna situationen. Det har medfört att mycket av omställningsarbete och utveckling har fått stå tillbaka inom främst hälso- sjukvård och äldreomsorg. De riktade statsbidragen och en bred politisk vilja för att förbättra kvaliteten och tillgängligheten inom äldreomsorgen är en tydlig signal till prioriterat arbete. Samtidigt som både antalet äldre ökar och svårigheten att rekrytera kompetent personal ökar, medför det en utmaning som kommer att kräva nytänk och innovation. Det finns en förhoppning att de statsbidrag vi fått gällande minskat antal timanställda samt ökat antal sjuksköterskor, som får användas även under 2023 kan möjliggöra ett fortsatt och mer långsiktigt utvecklingsarbete inom området. Planering för detta pågår samtidigt som det finns en risk att ev. ökade behov inom hemtjänsten och/eller nuvarande kostnadsökningar medför att dessa utvecklingsmedel måste användas till ordinarie drift.

Kommunen behöver arbeta mer sammanhållet och preventivt för att öka hälsan och välbefinnandet hos medborgarna i syfte att minska våldet, brottsligheten, droganvändningen och behovet av stöd från socialtjänsten. Flera samverkansformer pågår, med goda resultat för t ex försörjningsstöd, och planeras vidare för att få till ett mer preventivt och sammanhållet arbete. Den stora omställningen som sker i hela landet gällande Nära vård påverkar hela förvaltningen. Det är en utmaning att etablera nya arbetssätt i och mellan aktörer som i sig själva är stora organisationer/verksamheter med olika krav, uppdrag och lagstiftningar att följa, även om viljan till förändring finns.

Öka användningen av digitalisering och välfärdsteknik för att möta framtidens utmaningar. Digitaliseringen medger helt nya möjligheter att förändra arbetssätt och i större utsträckning ta vara på medborgarnas egna förmågor och förutsättningar samt för att ge ökad trygghet. Exempel på detta kan vara sensorer för att uppmärksamma behov, nattkameror och olika former av kommunikationshjälpmedel.

Ledarskapet behöver stärkas för ett mer närvarande och tillitsbaserat ledarskap. En chef måste, tillsammans med sina medarbetare, ha förutsättningar att utveckla den egna verksamheten i takt med omvärldens utveckling och leda förändringar i vardagen med medborgaren i fokus.

Kompetensförsörjning: Behovet av och efterfrågan på vård, stöd och omsorg kommer att växa i framtiden, innan en ev. lyckosam satsning i det förebyggande arbetet ger resultat. Det blir därför allt viktigare för oss att ha medarbetare med rätt kompetens och som kan möta framtidens utmaningar och bidra till en hållbar utveckling. Verksamheten ser redan idag svårigheter att rekrytera enligt uppsatta kravprofiler. Konkurrensen på arbetsmarknaden ökar för varje år och det är viktigt att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Socialförvaltningen har ett fortsatt arbete framledes med heltidsresan.

Kvantiteter

Kvantiteter	2 021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Antal platser i särskilt boende	106	114	114	114	114
Utförda timmar hemtjänst	68 373	68 500	68 500	69 000	69 500
Kostnader placeringar kr/inv*	2 183	2 128	2 134	2 140	2 146

Kvantiteter	2 021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Antal platser LSS bostad med särskild service	52	52	57	57	57
Inskrivna hemsjukvård	139	145	147	147	148
Antal beslut daglig verksamhet	57	59	60	60	60

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Mätetal
Socialnämnden ska aktivt arbeta för att säkra framtida personal- och kompetensförsörjningsbehov. N Nämndmål	De tjänster som annonseras tillsätts av personal med rätt formell kompetens andel (%)
	Antal personal med relevant behörighet/kompetens andel (%)
	Jag kan rekommendera min arbetsplats till andra, andel (%).
	Jag ser fram emot att gå till arbetet, andel positiva svar (Stämmer ganska bra+Stämmer mycket bra) (%)
	Jag kan rekommendera kommunen som arbetsplats, andel positiva svar (%)
	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (%)
	Jag är stolt över att arbeta på min arbetsplats, andel (%).

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Socialnämnden ska främja en god arbetsmiljö och ett livslångt individuellt lärande för sina medarbetare genom kompetensutveckling och möjligheter till variation och yrkesmässig utveckling. N Nämndmål	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)

Effektmål	Mätetal
	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Upplever du stress i ditt arbete, andel (Alltid+Mycket ofta)(%)
	Jag har möjlighet till kompetensutveckling i mitt arbete, andel (%)
	Jag har möjlighet att lära mig nya saker när arbetsuppgifterna kräver det, andel (%)
	Jag har en positiv känsla när jag kommer till jobbet.
Socialnämndens medarbetare ska uppleva en ökad delaktighet. N Nämndmål	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar förtroende för mig som chef/ledare, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min chef uppmuntrar till delaktighet, andel (%).
	Jag har tillräckligt med befogenheter för att kunna utföra mina arbetsuppgifter, andel (%).
	Jag kan påverka beslut som rör mina arbetsuppgifter, andel (%).
	Jag kan själv bestämma min arbetstakt, andel (%).
Jag kan påverka beslut om deadlines, andel (%).	
Socialnämndens verksamheter ska ha god tillgänglighet. N Nämndmål	Informationsindex för kommunens webbplats
Socialnämndens verksamheter ska bedrivas och arbeta evidensbaserat (utifrån aktuell forskning och beprövade metoder). N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effekt mål	Mätetal
Socialnämnden ska aktivt verka för att kommunens medborgare vid behov ska få råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt. N Nämndmål	Kostnad institutionsvård vuxna missbrukare, kr/inv.
	Kostnad familjehemsvård barn och unga, kr/inv.
	Antal anmälningar till socialtjänsten (barn och unga)
	Antal anmälningar till socialtjänsten (vuxna)
	Antal råd- och stödsamtal inom öppenvården
	Antal ärenden på familjerådgivningen
Socialnämnden ska aktivt verka för att öka medborgarnas möjlighet till sysselsättning och att vara delaktiga i samhällslivet i större utsträckning. N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Mätetal
Socialnämnden ska initiera och aktivt arbeta med klimatanpassning inom sina verksamhetsområden. N Nämndmål	Antal resfria möten
	Resande med kollektivtrafik
Socialnämndens medarbetare ska ha en ökad frisknärvaro. N Nämndmål	Sjukfrånvaro i procent av arbetad tid.
Socialnämnden ska utöka samordning/samverkan för att få en bättre resursanvändning och säkerställa kvalitet och kompetens. N Nämndmål	Antal samverkansformer

Barn- och Utbildningsnämnden

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Christer Andersson
Antal anställda:	386

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har det politiska ansvaret för skolväsendets skolformer förskola, förskoleklass, grundskola, inkl. fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola för vuxna, grundsärskola för vuxna, gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare samt lärcentra.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Den ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. De ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt möjligt.

Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Utbildningen ska utformas utifrån grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter, vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna)

För varje skolform och fritidshemmet gäller en läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. Barn och elever kan även välja/erbjudas plats i fristående förskolor och skolor dit kommunen betalar bidrag för varje inskrivet barn/inskriven elev enligt gällande bidragsregler.

Kvantiteter

Kvantiteter	2 021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	479	508	512	516	516
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	104	109	107	107	107

Kvantiteter	2 021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Antal barn inskrivna vid fritidshem	404	414	408	421	416
Elevantal förskoleklass	122	139	110	144	135
Elevantal i åk 1-9	1 162	1 167	1 163	1 151	1 166
Elevantal gymnasiet	291	296	300	301	299
Elevantal vuxenutbildning	240	250	260	270	270
Elevantal SFI	138	126	121	119	122

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Gymnasieskolan förmedlar kunskaper och skapar förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Nämndmål	Andelen elever som får examensbevis i gymnasieskolans nationella program skall vara högre än riket.
Det finns ett samlat arbete med att skapa studiero/arbetsro i utbildningen som barn och eleverna deltar i. Nämndmål	Andel barn och elever som upplever arbetsro/studiero i utbildningen.

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Utbildningen skapar goda förutsättningar för delaktighet för alla barn, elever och vårdnadshavare i undervisning. Det gör det möjligt för barn och elever att vara aktiva i gemenskap med andra Nämndmål	Andel barn, elever och vårdnadshavare som har delaktighet och inflytande över utbildningen.

Miljö- och Byggnämnden

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mattias Bergström
Antal anställda:	8 st

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bidrag till bostadsanpassning.

Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen.

Nämnden har ekonomiskt ansvar för uppgifter som utförs enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Miljö- och byggavdelningens arbetsområden

Miljö- och hälsoskyddsfrågor regleras i miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Arbetet bedrivs genom övervakning, tillsyn, tillståndsgivning och anmälningshantering men även till mycket stor del genom rådgivning och informationsspridning.

Miljöskydd

Innebär bland annat tillsyn över industrier, övervakning av tillståndet i naturen vad gäller luft, vatten och buller samt information och rådgivning angående miljöärenden. Rådgivning och tillsyn i frågor om utsläpp från enskilda avlopp samt hantering av frågor rörande värmepumpsanläggningar är vanligt förekommande.

Hälsoskydd

Till hälsoskydd hänförs frågor om inomhusklimat i bostäder och andra lokaler, t ex skolor och vårdlokaler, radon i luft och vatten, badvatten vid både utom- och inomhusbad, hygienlokaler, t ex solarier, frisörer, och smittskyddsfrågor.

Livsmedel

Svensk livsmedelshantering regleras genom svensk livsmedelslagstiftning och EU:s livsmedelsförordningar.

Arbetet bedrivs land annat med kontroll av livsmedelshanteringen i skolor, restauranger, butiker, vid tillfälliga evenemang, marknader, pizzerior, caféer etc. Även kontrollen av allmänna dricksvattenanläggningar och

smittskyddsfrågor ingår i livsmedelsområdet.

Övrigt inom miljö och hälsa

Miljö- och hälsoaspekter inom fysisk planering och bygglov.

Förorenade områden

Kemikaliehantering

Renhållningsfrågor

Remisser

Klagomålshantering

En verksamhetsplan tas årligen fram för "Miljö-området". Denna presenteras för Miljö och byggnämnden och följs upp vid tertial-, delår- och helårs-bokslut.

Bygg

Verksamheten regleras här av Plan och bygglagen, PBL, och Plan och byggförordningen, PBF. Arbetet domineras av bygglov, startbesked och slutbesked samt åtgärder som kräver en anmälan. Arbetet innebär också i stor omfattning rådgivning, service och information.

Förhandsbesked

Om man vill veta om det är möjligt att få bygga på en plats kan man ansöka om förhandsbesked. I ett förhandsbesked prövar miljö- och byggnämnden om platsen som du vill bebygga är lämplig.

Bygglov, marklov och rivningslov

Vid nybyggnad, tillbyggnad, ändrat användningssätt för en byggnad eller att byggnadens yttre avsevärt påverkats, rivning eller ändring av markens förhållande krävs i de flesta fall lov.

Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd

Även om en åtgärd inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov kan det krävas en anmälan, t ex för:

- Bygga ett Attefallhus
- Ändra i en byggnads konstruktion och det innebär att bärande delar berörs eller om planlösningen påverkats på annat sätt.
- Installera eller väsentligt ändra hiss, eldstad, rökkanal eller anordning för ventilation i byggnader, vatten och avlopp (gäller för både byggnad och tomt.
- Göra en ändring i en byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet.

Strandskydd

Byggnadsförbud rådet generellt vid alla våra vattendrag. Som vattendrag räknas även bäckar och åar som är utmärkta på kartan.

Strandskyddet är generellt 100 meter från stranden vid normalvattenstånd på land och i vatten. Länsstyrelsen har under 2017 beslutat om ett utvidgat strandskyddsområde på 200 meter i Voxnan uppströms Voxnabruk.

För att få bygga eller på annat sätt vidta åtgärder i strandskyddat område krävs dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Bostadsanpassning

Den som är funktionshindrad kan söka bostadsanpassningsbidrag för åtgärder som är nödvändiga för att klara det dagliga livet i hemmet.

Övrigt inom bygg

- Tillsyn över olovligt byggande, eftersatt underhåll och ovårdade tomter.
- Tillsyn över strandskyddsbestämmelserna
- Tillsyn över hissar, portar och skyddsrum.
- Obligatorisk ventilationskontroll
- Tillsyn över lekplatser
- Yttranden

Naturvård

Avdelningen arbetar med kalkning av sjöar och besvarar remisser som berör bland annat vattenverksamhet, naturvård och skogsbruk. I samarbete med planavdelningen arbetar avdelningen bland annat med översiktsplanefrågor, Biosfärprojektet och så kallade LONA-projekt som berör naturvårdsfrågor.

Tillsynsbehov och tillsynsplanering

Årligen revideras:

- Tillsynsbehovet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen
- Registret över de objekt som behöver återkommande tillsyn
- Tillsynsplan för miljö, hälsoskydds och livsmedelsfrågor
- Delegeringsordningen

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Mätetal
Miljö- och byggnämnden har en digital handläggningsprocess som effektiviserar kontakten med sökanden. N Nämndmål	Andel ärenden som inkommer till förvaltningen via e-tjänster
Miljö- och byggnämnden har en effektiv bygglovsprocess gentemot sökanden. N Nämndmål	Andelen inkommande byggärenden som i ärendehantering behöver kompletteras ska inte överstiga 25%
	Handläggningstid för bygglovsärenden ska inte överstiga 8 veckor
	Handläggningstid för anmälningsärenden ska inte överstiga 3 veckor

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
Miljö- och byggnämnden har ett utökat samarbete med grannkommunerna för att främja kompetensförsörjning och effektivitet inom nämndens verksamhetsområde. N Nämndmål	Andelen påbörjade/genomförda projekt i samverkan med OBS-kommunerna.
Miljö- och byggnämnden arbetar strategiskt och metodiskt för att minimera miljöpåverkan från kommunens enskilda avlopp. N Nämndmål	Alla bristfälliga avlopp från senaste inventeringen skall bli hanterade. Detta skall ske genom beslut om åtgärdande, utsläppsförbud eller tidsbegränsat dispens.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (Aefab) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun. Aefab har idag ca 1 623 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 987 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 102 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet. Vi förvaltar och underhåller även fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om ca 35 000 m2. Totalt förvaltar Aefab alltså över 204 500 m2 fastigheter. Aefabs anställda arbetar med allt från administration, service, el- och driftsfrågor samt lokalvård. Största delen av personalen är fastighetsskötare, bovärdar, lokalvårdare och hantverkare. Totalt är vi ca 67 st heltidsanställda. Dessutom finns vikarier och på sommarhalvåret tillkommer 15-20 st sommar och säsongsanställda.

Budgeterat resultat

Resultatbudget för 2023 uppgår till 1,5 mkr och avser resultat efter avskrivningar och räntekostnader. Detta är den budgetnivå som det kommer att planeras för. Resultatmålet för 2023 är lägre än tidigare år vilket förklaras av ökade kostnader för räntor, pensionskostnader samt förbrukningsavgifter för fjärrvärme och vatten som inte förväntas kunna täckas med höjda hyror. Målet är att bibehålla hög nivå på planerat underhåll trots rådande höga kostnadsläge. Resultatnivån påverkas av den stora osäkerhet som råder i dagsläget. Den slutliga resultat- och investeringsbudgeten fastställs efter de årliga hyresförhandlingarna som beräknas vara klara i början av december 2022.

Framtid

Aefab:s huvuduppdrag är att bygga och hyra ut hyresrätter i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grund- förutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

Aefab:s verksamhet omfattar även förvaltning och skötsel av alla kommunens fastigheter och lokaler. Vi fortsätter marknadsföra, hyra ut och förvalta Aicab (Alfta Industricenter AB) på ca 35 000 m2.

I september -22 var det inflyttning i de 31 st nya +65trygg på Backa i Edsbyn. Bokningsläget var bra med 11 skrivna avtal innan inflyttning. Vi hoppas att de övriga 20 st blir uthyrda under hösten/vintern 22/23.

Vi tittade även på att under 2023 bygga radhus/parhus på Perersvändan i Edsbyn. Då kostnadsläget har ökat markant under året samtidigt som boverkets investeringsstöd är borttaget så kommer projektet inte genomföras i dagsläget. Vi avvaktar även hur uthyrningen av +65trygg Backa faller ut. Vi ser att av skrivna avtalen så kommer hälften från Aefab eget bostadsbestånd. Vi räknar därför med en intern omflyttning som frigör runt 15 st lägenheter från eget bestånd under -23.

En förutsättning för nybyggnation är att det finns detaljplaner på attraktiv byggbar mark. Vi ser att här måste kommunen påskynda arbetet med att färdigställa planer.

Planen är att nästa nybyggnation genomförs när vi börjar få fullt på Backa, kostnadsläget är stabilare, ränteläget är acceptabelt, vi ser om och ev vilka subventioner en ny regering beslutar samt att det finns attraktiva detaljplaner. Bedömningen är att ingen nybyggnation kommer påbörjas under 2023.

Däremot vill kommunen att vi bygger om dagverksamheten på Hingsten till 5 st LSS lägenheter. Vi äger fastigheten och kommer då hyra ut dessa lägenheter.

Fokus under 2023 blir på större underhåll och energisparåtgärder.

Vi har en affärsplan med ett antal målsättningar, den gäller åren 2019-2022. En ny plan är under framtagande och beslutas förhoppningsvis av styrelsen i december-22. Den gäller då åren 2023-2026.

En del i gällande plan är energispar. I höst/vinter kommer ett försenat , pga leveranstider, energisparprojekt genomföras med sk frånluftsåtervinning på kvarteret Bagaren i Edsbyn. Under 2023 kommer denna kompletteras med solceller. Planen är även att sätta upp solceller på det nya bovärdskontoret i Edsbyn.

Under hösten/vintern -22/-23 sätts ca 50 st elbilsladdare upp på våra bostadsområden i Alfta och Edsbyn. Vi har viss efterfrågan men hoppas detta ger incitament till fler att köpa el bil.

2023 kan bli ett speciellt år med stora kostnadsökningar, högre ränta, elpriser, fjärrvärme mm. Detta ger troligen stora hyreshöjningar vilket är ett måste för att klara vår ekonomi. Det kan i sin tur ge betalningssvårigheter för vissa hyresgäster där vi kommer får arbeta med olika avbetalningsplaner och liknande för att hjälpa våra hyresgäster. Tyvärr kan det även innebära att vi måste avhysa personer som inte kan betala. Här bör kommunens socialförvaltning ha en plan för hur de hanterar detta.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Mätetal
Bolaget skall aktivt arbeta för att sjukfrånvaron skall ligga i nivå eller lägre än branschen. B Bolagsmål	Nyckeltal från Fastigo, mätetalet kompletteras under hösten 2022.
All Aefabs personal skall dagligen känna sig motiverad att gå till arbetet. Mätning sker genom årliga medarbetarenkäter. B Bolagsmål	Mätning sker genom personalenkäter varje år.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Modern och effektiv förvaltning och lokalvård av kommunens lokaler och utemiljöer för skola och omsorg. Mål är att bibehålla eller öka förvaltningsindex med 2018 som utgångsår. B Bolagsmål	Mätning sker via ett index. Årlig mätning som genomförs av kommunen.
Aefab s samtliga bostadsområden skall vara trygga och säkra. Genomföra trygghetsvandringar tillsammans med Hyresgästföreningen på ett antal bostadsområden varje år. Arbeta aktivt tillsammans med till exempel kommunen och polisen för att öka tryggheten. B Bolagsmål	Mäts via Hyresgästföreningens årliga enkät eller via egen enkät, nivån på den upplevda tryggheten skall bibehållas eller öka.

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåker kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet. Minst 2 aktiviteter för anställda eller hyresgäster årligen. B Bolagsmål	Mäter utfall mot avtal och policy. Utvärdering årligen och i samband med nya avtal.
Att erbjuda 15-20 ungdomar i kommunen sommarjobb varje år. B Bolagsmål	Mäter antal ungdom som sommarjobbat hos Aefab. Mäts i samband med delårsbokslut.

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
Aefab skall drivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt hållbara ekonomiska principer. Ägardirektivets mål om lönsamhet och soliditet skall uppnås under perioden. Avkastningskravet ska definieras som avkastning på fastigheternas bokförda värde och skall ligga på 6 % som snitt under 5 år. Soliditet på minst 17 %. B Bolagsmål	Soliditet och resultatmål mäts. Nyckeltal följs upp i samband med delårs- och årsbokslut.
Vi ska uppfylla målen som ställts upp i Allmännyttans Klimatinitiativ: en fossilfri allmännytta och att minska energianvändningen med 30 procent senast år 2030. Utgångspunkten är 2007. B Bolagsmål	Mätning av energianvändning. Varje år kommer mätning och rapportering/uppföljning att ske. Rapportering sker till styrelsen samt i årsredovisningen.
Vi ska fram till år 2023 ha anpassat eller bytt ut en majoritet av våra fordon för persontransporter/service till ett så hållbart alternativ som möjligt. B Bolagsmål	Mäter antal fordon som ersatts till mer hållbara alternativ. Varje år kommer mätning och rapportering/uppföljning att ske. Rapportering sker till styrelsen samt i årsredovisningen.

Alfta Industricenter AB

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

Aicab är ett industri hotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Bedömningen är att vi även under år 2023 kommer att ha i princip allt helt uthyrt. Det är nu 34 företag som har ca 600 anställda. Hela bolagets fastighetsinnehav finns samlat inom samma område industriområde i Alfta. Då vi har obebyggd mark inom industriområdet finns möjlighet till nybyggnationer. Många företag har en hög efterfrågan på sina produkter och gör bra ekonomiska resultat. Indirekt stärker det bolagets ekonomi.

I vår roll ingår att ha en bra kommunikation med våra hyresgäster så att vi kan utföra ett snabbt, korrekt och kostnadseffektivt reparations och underhållsarbete. Målet är att vi ska vara så serviceinriktade och kostnadseffektiva att företagen väljer oss som hyresvärd.

Den finansiella ställningen är fortsatt stark och vi hoppas naturligtvis företagen, våra hyresgäster, står fortsatt starka.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat för 2023 uppgår till 950 tkr och avser resultat efter avskrivningar och räntekostnader.

Framtid

Som alla vet har vi ett utmanande konjunkturläge framför oss. Konjunkturinstitutet spår lågkonjunktur i alla fall under 2023. Byggekostnadsläge, räntor och energi är de stora parametrarna som påverkar vår ekonomi. Dessa har ökat och det påverkar naturligtvis Aicab. Trots detta ser det ut som våra kunder står starka och vill expandera.

Idag har vi flera förfrågningar om små och stora utbyggnader. Vi utvärderar just nu anbud för en utbyggnation om 1 000 m², vi hoppas på byggstart under hösten 2022 med färdigställande under 2023. Vi kommer även bygga mindre utbyggnader på två industrier under hösten/vintern.

Därutöver avser ett företag expandera så deras nuvarande lokaler inte räcker till. Planeringssamtal förs med dem om en större nybyggnad av ett nytt kontorskomplex. Om det realiseras bör byggstarten ske under våren 2023. Kostnaden kräver att kommunen går i borgen för aktuell summa. Andra ekonomiska garantier för hyran kan bli aktuella.

De enda vakanserna vi bedömer är ca 10 st kontorslokaler.

Projekt "Klimatinitiativet" , vilket vi gick med i 2018, avser bla sänka energiförbrukningen med 30 % till år

2030. Till år -22 har vi sänkt förbrukningen med 19 %.

Vi genomförde en kundundersökning under sommaren 2022. På 12 st frågor med svarsalternativ 1-5 blev snittet 3,56.

Slutsatserna av detta är att vi ska fokusera bättre på information om källsortering, grönyteskötsel och i viss mån värme o ventilation.

Vår affärsplan för åren 2019 tom 2022 ska förnyas och vi håller på att ta fram ett förslag på ny plan för åren 23-26. Målet är att styrelsen beslutar om planen på mötet i december.

Vi har relativt gott om mark för att kunna expandera inom befintligt område. Tex för att bygga ny industrilokal, lagerlokal eller liknande.

Den finansiella situationen ser fortsatt bra ut med relativt låga räntekostnader och hög soliditet.

Sammantaget har vi ett stabilt ekonomisk och finansiellt läge.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Mätetal
Aicab ska genom sitt ägande av industrifastigheter och industrimark underlätta för att företag att etableras inom Ovanåkers kommun. Delta i minst 3 näringslivsmöten per år för att fånga upp företagets behov. När förändrade och ökade behov uppstår hos bolagets hyresgäster samråder vi om effektiva lösningar med snabb och tydlig handläggning. B Bolagsmål	Antal möten mäts per år. Kontakter och service i samband med anpassning fångas upp och mäts i den årliga hyresgästenkäten.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Verka för att det skall finnas företag inom flera olika branscher på området. Utgångsår är 2019. Uthyrningsgraden minst 95 %. B Bolagsmål	Uthyrningsgraden mäts årligen.

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåker kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet B Bolagsmål	Utvärdering och mätning årligen och i samband med nya avtal. Mätning sker så att utfallet följer avtal och policy.

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
Det verkliga värdet på våra fastigheter ska bibehållas eller ökas under en fyraårsperiod. Utgångspunkten är värdet per 2021-12-31. Soliditet på bokförda värde skall överstiga 25 procent. Resultat efter finansiella kostnader och före bokslutsdispositioner och skall uppgå till minst 4 procent på omsättningen. B Bolagsmål	Mätning sker av soliditet och resultatmål sker i samband med delårs- och årsbokslut. Fastighetsvärdering sker vid årsbokslut.
Uthyrningsgraden ska inte ligga under 95 procent. B Bolagsmål	Uthyrningsgraden mäts årsvis. Beräknas på uthyrd yta.
Fortsätt med att byta ut/renovera större ventilationsanläggningar i syfte att spara energi och förbättra standarden i bolagets lokaler. Under 2023-2025 skall tre större ventilationsanläggningar bytas ut. B Bolagsmål	Mäts som del i Klimatinitiativet. Antal ventilationsaggregat som utbyts samt den ekonomiska effekten.
Sänka driftskostnader med 5 % per år. Driftskostnader definieras som värme, el, vatten. B Bolagsmål	Mätning skall ske i samband med delårs- och årsbokslut.
30 procent lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007). B Bolagsmål	Mäts från och med 2020 som del i Klimatinitiativet. Om uppgifter från 2007 är svårt att få fram fokuseras på mätning av den minskade energianvändning som varje enskild investering uppnår.

Helsinge Net Ovanåker AB

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100% av Ovanåkers kommun.

Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget fiberanslöt tidigare ett stort antal telestationer i kommunen för att där igenom kunna leverera bredband via telefonnätet, så kallade ADSL-anslutningar.

Vartefter fibernätet byggs ut minskar antalet ADSL-anslutningar stadigt. Endast ett mindre antal ADSL-anslutningar finns nu kvar.

Bolaget är sedan c:a 10 år inne i en fas där vi genomför stora investeringar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter.

Efter 2022 års fiberutbyggnadssäsong kommer 97,7% av kommunens hushåll att ha blivit erbjudna fiberanslutning. Bolagets uppdrag är att bygga vidare mot 98% fibererbjudna hushåll. Då de sista procenten hushåll på grund av långa sträckor och gles bebyggelse beräknas bli mycket kostsamma kommer takten för att nå dit under perioden 2022-2024 till stor del att styras av tillgänglighet till investeringsbidrag.

Antalet anställda är f.n. 6 heltid.

Budgeterat resultat

Inkluderat 2023 års investeringar beräknar vi att nå ett positivt budgeterat resultat på c:a 1,25 mnkr.

Ambitionen för investeringsverksamheten är att bolaget ska kunna fortsätta bygga ut fibernätet även till ekonomiskt svårtillgängliga byar och fastigheter.

Den fortsatta utbyggnadstakten är i hög grad beroende av fortsatt fungerande investeringsbidrag.

Framtid

Bolagets verksamhet kommer under 2023 att vara inriktad på att:

- Fortsätta fiberutbyggnaden för att nå målet att 98% (och eventuellt några fler) av hushållen och företagen ska kunna erbjudas anslutning till höghastighetsnät. Vi noterar ett stadigt ökande intresse för fiberanslutningar.

- Fortsätta med insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- Bearbeta de redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad anslutningsgrad. Vi ser ett tydligt intresse från nya kunder i tidigare utbyggda områden och genomför därför alla efteranslutningar vår organisation har resurser att klara av.
- Utveckla affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta. Vi noterar ett ökat intresse från mobiloperatörers sida att ansluta master till fibernätet. Masternas placering avgör om anslutning är möjlig till rimliga ekonomiska villkor.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Mätetal
Antalet fiberanslutningserbjudna hushåll och fiberanslutna företag skall öka. B Bolagsmål	Antal fibererbjudna hushåll
Företagsförfrågningar ska besvaras med offert inom senast en månad B Bolagsmål	Andel företagsförfrågningar där offert skickas inom en månad

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Höjd servicenivå med 24 timmars övervakning. B Bolagsmål	Uppnått servicenivå
Tiden för felavhjälpning ska minska. Bl.a genom framtagande av produkter med tidsbegränsad felåtgärds tid B Bolagsmål	
Kontinuerlig vidareutveckling av personalens kompetens B Bolagsmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Snabb respons på inkomna frågeställningar. Frågeställare ska bli kontaktade inom 3 arbetsdagar B Bolagsmål	Andel frågeställare som blivit kontaktade inom 3 arbetsdagar

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
Bolaget ska långsiktigt drivas med vinst ur ett koncernperspektiv B Bolagsmål	
Varje påbörjat projekt skall innan start genomgå en ekonomisk analys B Bolagsmål	Andel projekt med genomförd ekonomisk analys
Alternativ till fiberanslutning B Bolagsmål	

Helsinge Vatten AB

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vattens uppdrag från ägarkommunerna är att driva och utveckla vatten- och avloppshanteringen så att den tillgodoser abonnenternas behov av och högt ställda krav på VA-tjänster. Helsinge Vatten är verksamhetsutövare för de tillståndspliktiga VA-anläggningarna.

Enligt *Lagen om allmänna vattentjänster* ska en allmän VA-anläggning ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö, och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

Under 2023 planeras det för ett nytt avloppsreningsverk som ska ersätta det befintliga i Voxnabruk. I Bollnäs kommun är förhoppningen att byggnationen av ett nytt avloppsreningsverk i Rengsjö ska kunna genomföras efter ett års juridisk hantering av överprövning av upphandlingen för entreprenaden. De nya reningsverken innebär lägre halter av fosfor och organiska ämnen i det utgående renade avloppsvattnet. I Ovanåkers kommun planeras också för installation av solceller på taket på Alfta reningsverk. Under 2024-2025 finns olika driftoptimeringar vid Edsbyns RV samt insatser i styrsystemet med i planen.

De senaste åren har insatserna för sanering av ledningsnätet ökat kraftigt, och den genomsnittliga saneringsgraden ligger nu kring 1%, vilket stämmer med det specifika målet i ägardirektivet.

Förutom driftsåtgärder och investeringar i anläggningar har det övergripande arbetet inom flera områden tagit fart. Det inkluderar en uppdaterad säkerhetsgenomgång med tillhörande åtgärdsplan och deltagande i risk- och sårbarhetsanalyser i båda ägarkommunerna.

Budgeterat resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet över samtliga år.

Resultatet av VA-verksamheten redovisas i respektive kommuns bokslut.

Helsinge Vatten budget	2023	2024
Verksamhetens intäkter	58 838 000	59 115 000
Verksamhetens kostnader	-58 390 000	-58 600 000
Avskrivningar	-433 000	-500 000
Finansiella intäkter	-	-
Finansiella kostnader	-15 000	-15 000
RESULTAT	0	0

Framtid

VA-verksamhetens grunduppgift är oföränderlig över tid men påverkas samtidigt ständigt av yttre händelser i närområdet och globalt. Då vår verksamhet är beroende av strömförsörjning påverkas vi också av eventuella avbrott, oavsett om de uppkommer på grund av väder eller sabotage. Avbrott i kommunikationsmöjligheterna via telefon och internet en längre tid kan också ge problem. Säkerhetsarbetet kommer fortsätta att kräva resurser framöver.

I ett större perspektiv ser vi att även vår del av världen påverkas av klimatförändringarna.

Grundvattennivåerna kan påverkas av längre perioder med mindre nederbörd. Samtidigt kräver ökad risk för skyfall högre krav på hanteringen av dagvatten. Vi behöver ständigt arbeta förebyggande för att minimera risken för föroreningar av grundvattnet. Genom att minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverken, minskas också risken för att behöva brädda orenat avlopp ut i naturen. I åtgärdsplanen för ledningsnät för Ovanåker de kommande åren finns större medel än tidigare för insatser mot inläckage på spillvattennätet.

I VA-budgeten finns tre stora poster som tillsammans står för nästan två tredjedelar av kostnaderna. Det är kostnader för personal, el samt kapitalkostnader. Räntenivån och elpriset påverkar oss mycket. Ständiga förbättringar för att minska elförbrukningen är en del av grundverksamheten. Driftsbudgeten för de närmaste åren innehåller flera osäkerhetsfaktorer. Förutom de ovannämnda påverkar drivmedelspriserna både våra egna fordonskostnader och indexhöjningarna för kostnaderna för grävmaskiner och lastbilstransporter. Kemikaliepriserna ökar som en följd av Rysslands invasion av Ukraina och tillgången nationellt är osäker.

Ett ny standardmall för VA-taxan har tagits fram av branschorganisationen Svenskt Vatten. Den innehåller bland annat tydligare uppdelning mellan spillvatten och dagvatten. Helsinge Vatten kommer att arbeta om gällande utformning av VA-taxan efter den nya standarden inför beslut av taxa 2024.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Verksamhetsbeskrivning

BORABs (Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB) uppdrag är primärt att samla in, transportera, sortera och behandla det kommunala avfallet inkl. slam från enskilda brunnar (d.v.s. hushållsavfall från enskilda hushåll som faller under kommunalt ansvar). Det inkluderar också drift av återvinningscentraler i Bollnäs och Edsbyn för hushållens grovavfall. Denna del av verksamheten (ca 50 %) råder under självkostnadsprincipen i avfallskollektiven och är taxefinansierad, dvs den får varken gå med vinst eller förlust. BORABs uppdrag är även att lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB samt att bedriva mottagning och hantering av verksamhetsavfall (d.v.s. avfall från företag). Denna halva av verksamheten är konkurrensutsatt och har ett avkastningskrav enligt ägardirektiven. BORABs syfte är att verka för avfallsminimering, ökning av återbruk samt återvinning. Det innebär att systematiskt verka för att minimera andelen avfall som går till deponi och minska avfallsmängderna som enbart går till energiåtervinning via förbränning. Detta för en mer cirkulär ekonomi och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

BORAB är ett kommunalt bolag som ägs av Bollnäs och Ovanåkers kommuner.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat efter finansiella poster är ca 1,5 mkr år 2023.

Intäkterna uppgår till 85,7 mkr, en ökning med 3 mkr från prognosen för 2022. Taxekollektiven i Bollnäs och Ovanåker förväntas ha ett överskott från 2022 vilket innebär att höjningen av avfallstaxan för 2023 hamnar under index, ca 2-5%. Taxan för slam från enskilda brunnar höjs med samma index som entreprenörsersättningen. Volymen för krossning av avfall till värmeverket förväntas ligga på 65000 ton. Priset regleras med ett index som inte är känt vid budgetarbetet. Intäkten för försäljning av skrot/metall är fortsatt osäker till volym och pris.

Kostnadssidan påverkas av att insamling av mat- och restavfall startas upp i eget åkeri. Bl a utökas personalen med 7,7 tjänster och kapitalkostnader, drift och underhåll av insamlingsfordon samt garage tillkommer. Kostnaden för åkeriet fördelas på kollektiven efter antal utförda tömningar och ersätter den kostnad vi idag har för extern entreprenör. Kostnaden för brännbart avfall förväntas öka med 15%. Omvärldssituationen skapar osäkerhet även för oss t ex gällande kostnad för drivmedel och energi.

Budgeten fastställdes av styrelsen 2022-08-25.

Framtid

BORAB har fyra huvuduppdrag:

1. Verka för ett långsiktigt hållbart samhälle
2. Erbjud god samhällsservice
3. Ha en effektiv verksamhet
4. Vara en bra arbetsgivare

Vart och ett av dessa fyra huvuduppdrag har flertalet mål och mätetal, som framgår i styrkortet, som kontinuerligt kommer att följas upp. Kopplat till varje mål finns aktiviteter som ska genomföras i syfte att uppnå målen, detta framgår i aktivitetsplanen.

2023 kommer att vara det första året då insamlingen av rest- och matavfall sker med eget åkeri. Denna del behöver följas upp särskilt vad gäller drift och ekonomi. Målet är också att i slutet av nästa år ha en plan för förbättringar och effektivisering av insamlingen. Under 2023 kommer hämtningen av privatpersoners grovavfall förändras då denna i nuvarande form innebär arbetsmiljörisker och inte stöder våra hållbarhetsmål. Det kommer också ställas nya krav på utsortering av bygg- och rivningsavfall. Med anledning av det och enligt önskemål så kommer fler fraktioner att kunna sorteras ut på ÅVC i Edsbyn. Under 2023 kommer vi jobba aktivt med att motverka rådande kostnadsutveckling, minska mängden brännbart avfall och öka mängden utsorterad plast. Vi kommer också att följa upp vår kommande nya webb och vidareutveckla den med en kunskapsportal med bla digitala studiebesök.

En stor utmaning vi står inför är införandet av bostadsnära insamling av förpackningar (det som idag går under producentansvaret och sköts av FTI, Förpacknings- och tidningsinsamlingen). Kommunerna kommer enligt regeringsbeslut att överta ansvaret från 2024 och från 2027 ska detta ske fastighetsnära. Detta innebär att vi först måste få en övergångslösning på plats och därefter byta insamlingssystem helt och hållet. Det är en av de största förändringarna som bolaget stått inför och kommer att prägla arbetet de kommande åren. Under 2022 kommer beslut behöva fattas om vilket insamlingssystem som ska införas, under 2023 behöver en övergångslösning tas fram samt en införandeplan för byte av insamlingssystem. 2024 och 2025 kommer att innebära förberedelser och implementeringsarbete bl a genom att iordningställa lagringsplaner, installation av ny fordonsvåg, logistiklösningar, beräkning av rutter och kostnader, inköp av kärl och fordon etc.

